

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1938

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

HELLÉNIS

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ:

Συνδρομή έτησια	Δρ. 100
Έξάμηνος	» 60
Έξωτερικού έτησια	» 200
» έξάμηνος	» 100

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ:	
Απλού	Δρ. 10
Διπλού	» 15
Αι συνδρομαί αρχονται την 1ην Ιανουαρίου και είναι προπληρωτέαι.	

Διεύθυνσις και Γραφεία: Άλεξάνδρου Σούτσου 26

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Άπο τούς Πριγκηπικούς γάμους — Η Έλλη-
νις και τὸ ὑπαιθρον, ὑπὸ Β. Α. Φωτήλα. — Στή-
λη εἰρήνης. — Τὸ φιλὶ τῆς Μάννας, ποίημα Γερ.
Δ. Δρακίδου. — Μητέρα, ὑπὸ Δέσπως Παναγιω-
τίδου. — Προσμονή, ποίημα Δέσπως Παναγιω-
τίδου. — Μαριέττα Μαντζίνι, διήγημα ὑπὸ Lud-
wig Brachvogel. — Κόζιμα Βάγνερ, ὑπὸ Ε. Ρ. —
Καλλιτεχνικὴ Κίνησις, Α. Ρεδιάδου. — Έκδό-
σεις. — Μουσικὴ Κίνησις. — Τὰ τζιτζίκια, ποίημα
Α. Μπεκιάρη. — Νέα γυναικεῖα σωματεῖα. — Ὠφέ-
λιμοι γνώσεις. — Γράμματα πρὸς τὴν Έλλη-
νίδα. — Ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τῶν Τμημάτων τοῦ
Ε. Σ. Ε. — Εἰδήσεις.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου εἰκὼν παριστάνει τὸν Μοῦν τῆς Φανερωμένης, καὶ μᾶς παρεχωρήθη
εὐγενῶς ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα κ. Π. Τζελέπην.

SOMMAIRE:

Du mariage princier. — La femme grecque
et la campagne, par B. A. Photila. — Page
de la paix. — Poèmes, par A. Bekiari. — Gér.
Drakides, Despo Panagiotidou. — Mère, par
D. Panagiotidou. — Marietta Manzini, nou-
velle par L. Brachvogel. — Cosima Wagner,
par H. R. — Expositions, par A. Rhediades.
— Editions. — Critique musicale. — Nouvelles
corporations féminines. — Conseils pratiques.
— Activité des sections du C. N. F. H. Lettre
à l' Hellenis. — Nouvelles et Informations.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ

ΜΑΛΛΙΝΑ, ΜΕΤΑΞΩΤΑ

Σ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ 2

ΑΘΗΝΑΙ

Έπὶ τῆς Συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ἡλικία σας
ΔΕΝ
σημαίνει τίποτε

Ἡ ἡλικία σας
ΔΕΝ

σημαίνει τίποτε

ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΑΤΕ ΤΟ ΒΙΟ-
CEL ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΕΡΜΑ ΣΑΣ
ΚΑΙ ΘΑ ΕΧΕΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ ΔΡΟ-
ΣΕΡΟΝ ΧΡΩΜΑ ΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ
ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝ ΕΙΣΘΕ

Τὸ πρόσωπό σας ἔχει τόσην
νεότητα ὅσο καὶ τὸ δέρμα σας
ἔχει BIOCEL πολὺτιμον οὐσίαν
μέ τὴν ὁποίαν ἡ φύσις ἐπροί-
κισε διὰ νὰ διατηρήσῃ σφικτὸ
καὶ δροσερό. Μὴν ἀφίσσετε νὰ
ἀποξηρανθῇ τὸ BIOCEL ἀποδώ-
σατε εἰς τὸ δέρμα σας φρέσκο
BIOCEL ἐξαχθέν ἀπὸ τὰ ὑποδό-

ρια κύτταρα νεαρῶν ζώων. Ἡ θαυμασία αὕτη οὐσία
ἔχει ἐξαιρετικὴν λεπτότητα διὰ τὸ δέρμα σας· θὰ
ἀναζωογονήσῃ τὰ φυσικά σας ἀποθέματα τοῦ BIO-
CEL καὶ θὰ διατηρῇ ταῦτα παντοτε ζωηρά. Τότε τὸ
δέρμα σας θὰ ἀποβάλλῃ μόνον τοὺς σημάδια τῆς
ἡλικίας ρυτίδες, ζάρες μαῦρα στίγματα, καὶ θ' ἀνα-
δείξῃ πάραυτα πραγματικὴ καὶ διαρκὴ νεότητα. Δὲν
ὑπάρχει παρὰ μόνον μιὰ τροφὴ εἰς τὸ BIOCEL διὰ τὸ
δέρμα σας: Εἶναι Κρέμα Τοκαλὸν (χρώματος ρόζ).
Ἐπιθέσατε ἐξ αὐτῆς ἀπόψε κιόλας πρὶν κοιμηθῆτε.
Τὸ πρῶν μεταχειρισθῆτε τὴν Κρέμα Τοκαλὸν (χρώμα-
τος λευκοῦ). ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΑ: Γυναῖ-
κες 27 ἐτῶν δὲν ἔχουν ρυτίδες, γυναῖκες 50 ἐτῶν φαί-
νονται μόλις 30 καὶ νεαρὰ κορίτσια ἀποκτοῦν ἀπό-
χρωσιν ἐκτάκτου ὠραιότητος. Ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἐγγυ-
ημένη παρὰ τοῦ ΟΙΚΟΥ ΤΟΚΑΛΟΝ ἄλλως τὰ χρή-
ματα ἐπιστρέφονται.

Διὰ νὰ ἔχετε ..

- .. οἰκονομία καὶ ἐπιτυχία στὴ Ζαχαροπλαστική τοῦ βασιτοῦ σας, μεταχειρίζεσθε ἀνένδοτε τὸ ἀρθεῦμα ΜΠΕΚΙΝ ΠΑΟΥΝΤΕΡ

ΡΟΥΑΓΙΑΛ

- τὰ νέια σας, τὰ τσουρέκια σας καὶ ὅλα τὰ γλυκίσματα σας θὰ γίνουν ἀφράτα, εὐγευστα καὶ εὐπρεπτα.
- διὰ νὰ ἀναγνωρίσετε τὴν ὑπεροχὴν τῆς ΡΟΥΑΓΙΑΛ δοκιμάσατε μίαν θιανθίδατε ἄλλην θιανθίδα.
- Η ΡΟΥΑΓΙΑΛ πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ ἑξοδικοπωλεῖα

ΙΔΕΑ

Βίττον

Μέ τό "Σεβεκλά": πλήρης περιποίησης!

• Τό "Σεβεκλά", ἐξουδετερώνει ὅλα τὰ ἀλκαλικά ἀλατὰ πού μένουν στὰ μαλλιά ἐπειτα ἀπὸ κάθε λούσιμο. Ἀπαλλάσσονται μ' αὐτὸ τὰ μαλλιά ἀπὸ τὸ λιπαρὸ ἐπίστρωμα, πού δημιουργεῖ τὴν πιτυρίδα. Ἐτσι ἀποκτάτε μαλλιά ἐλαστικά, ὑγιή καὶ γυαλιστερά. Τό "Σεβεκλά", ὑπάρχει σὲ κάθε φάκελλο τοῦ Σαμπουάν Τέτ-Νουάρ.

• Δύο εἰδὼν Σαμπουάν Τέτ-Νουάρ ὑπάρχουν: Τὸ Σαμποντὸρ γιὰ τὰ ξανθὰ καὶ τὸ Σαμποζὼν γιὰ τὰ σκούρα, ὅπως καὶ τὸ ὑγρὸ Σαμπουάν συνδυασμένο μὲ τὸ "Σεβεκλά", ὕγιεινὴ καὶ οἰκονομικὴ περιποίησις τῶν μαλλιών. • Φιάλη Δραχ. 80 καὶ 50.

Ζητήστε ἀπὸ τοὺς πωλεῖς νὰ λούσουν τὰ μαλλιά σας μὲ τὸ "ΟΝΑΛΚΑΛΙ", τοῦ Τέτ-Νουάρ. Ταχύτης, ὑγιεινὴ καὶ ὡμορφιά.

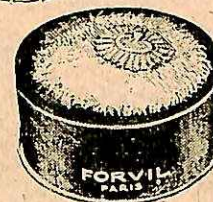
ΣΑΜΠΟΥΑΝ ΤÊTE-NOIRE
avec cheveclat

ΔΡΧ. 12.50

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤ/ΠΟΣ: ΟΙΚΟΣ Π. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ, ΕΡΜΟΥ-ΝΙΚΗΣ 10-ΤΗΛ. 25-739

Βρέχει. Φυλάει...

Η ΠΟΥΔΡΑ ΣΑΣ
ΔΕΝ ΦΕΥΓΕΙ
ΟΤΑΝ ΕΙΝΑΙ
FORVIL

ΑΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΜΕ 5 FLEURS.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΔΟΚΙΜΗΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΕΙΑΝ

Γεν. Αντιπρόσωπος ἐν Ἑλλάδι: Ἀλέξ. Θεοδόσης - Αἰόλου 31 - Τηλ. 25-70

Πρὶν γεννηθῇ

τὸ παιδί

Τὸ νέον διδασκόν CLAXO πραγματευόμενον περὶ τῆς ζωῆς τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμοσύνης παρέχεται δωρεὰν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων.

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α. Ε.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 22 ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται ἐναντι λήφους γραμματοσήμου τριῶν Δραχμ.

Τὶς ὠραιότερες τσάντες, ζώνες, καὶ κάθε τι δερμάτινο γυναικεῖο ἐξάρτημα ὡς καὶ εἶδος ταξιδίου θὰ τὸ εὐρητε εἰς ἀπαράμιλλον τελειότητα στὸ Κατάστημα:

Χ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

Μητροπόλεως 29 Ἀθῆναι

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

Τηλ. 22565

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΓΥΤΟΥ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81

ΑΡΙΘ. 30254

ΤΑ ΣΤΙΛΠΝΑ ΔΟΝΤΙΑ ΔΙΔΟΥΝ ΛΑΜΠΡΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

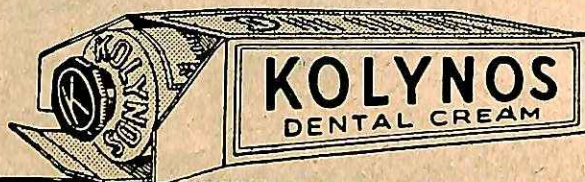

Με «ΚΟΛΥΝΟΣ» και σεις θα αποκτήσετε λαμπρό χαμόγελο.

Είναι τόσο εύκολο όταν χρησιμοποιείτε «ΚΟΛΥΝΟΣ»... Η «ΚΟΛΥΝΟΣ», προσδίδει εις τὰ δόντια γοητεία ευχάριστον εις τὸ βλέμμα.

Μὴ λησμονείτε, ὅτι ἡ «ΚΟΛΥΝΟΣ», εἶναι ἡ πλέον αποτελεσματικὴ. Διαρκεῖ δύο φορές περισσότερον ἀπὸ τὴς ΚΟΙΝΕΣ ὀδοντοκρέμες, διότι χρησιμοποιεῖτε μόνον τὸ ἥμισυ τῆς ποσότητος ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην. Δοκιμάσατε τὴν τεχνικὴν τῆς ἑπὶ τὰς φήκτρας μὲ ἓν καὶ ἥμισυ ἑκατοστόμετρον «ΚΟΛΥΝΟΣ». Θὰ ἐκπληγῆτε ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα.

Ἐτιμήθη εἰς τὴν X καὶ XI Διεθνή Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης μὲ Μέγα Βραβεῖον ἐκτὸς Συναγωνισμού.

ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ Α.Ε., ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΣ

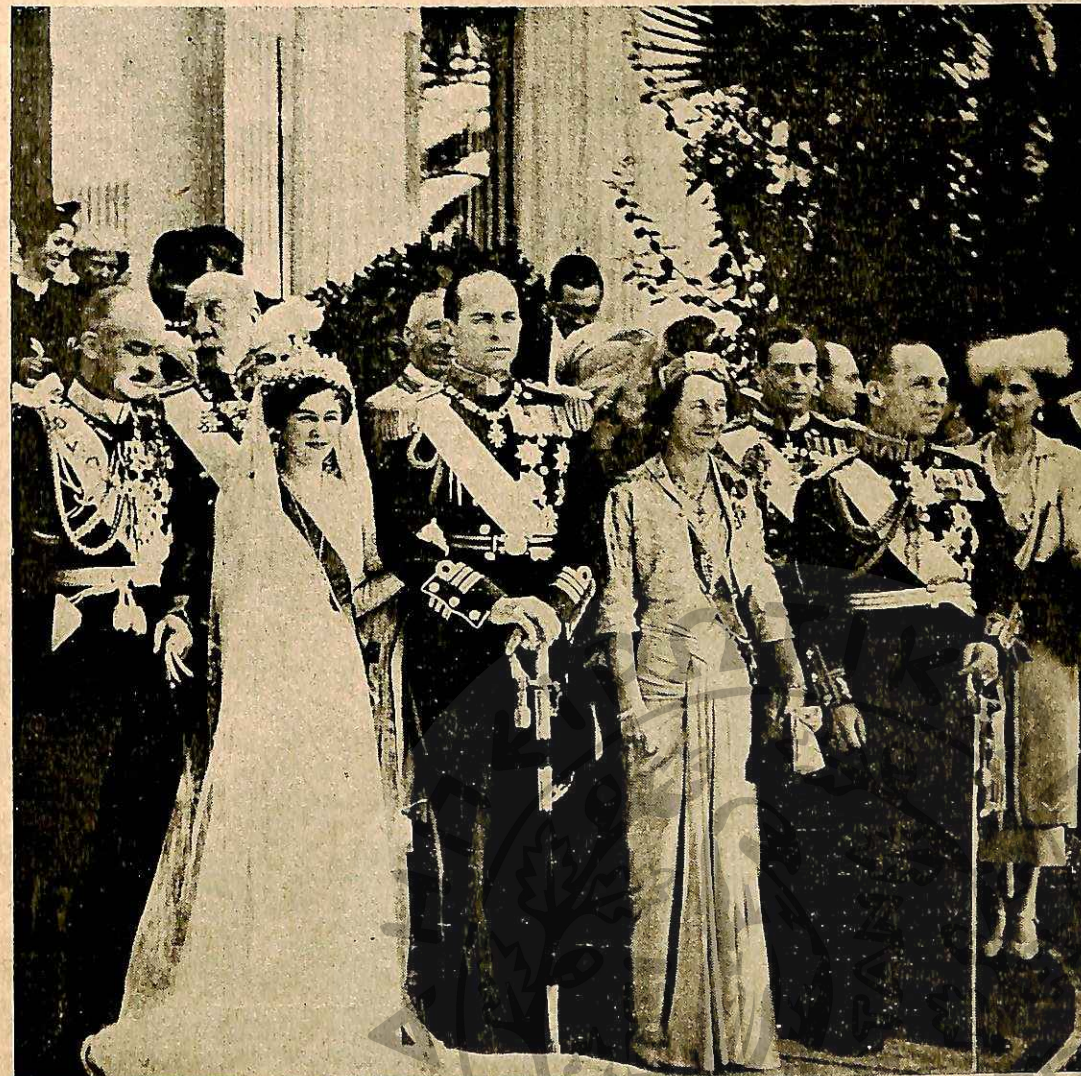
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΗ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1938

ΑΡΙΘ. 2.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΚΟΥΣ ΓΑΜΟΥΣ

Σπανίως ἐθνικὸν γεγονός περιεβλήθη στὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρά τῆς θερμότητος καὶ συμπαθείας, ποὺ δημιούργησεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς γύρω ἀπὸ τοὺς Πριγκηπικοὺς γάμους. Ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς πρωτεύουσας, καὶ ἀκόμη πλῆθος πολιτῶν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας σινέρευσαν εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν, γιὰ νὰ παραστοῦν στὴ μεγαλοπρεπῆ πομπή, νὰ ἰδοῦν τὸ ἐπιθλητικὸν θέαμα τῶν Πριγκηπῶν,

Πριγκηπισσῶν καὶ Δουκῶν, ποὺ ἀπετέλουν τὴν συνοδείαν τῶν νεονύμφων. Ὁ λαὸς μετέσχεν ἐνεργῶς εἰς τὴν ὅλην τελετὴν μὲ τὴς ἐκδηλώσεις του, τὴς ζητωκραυγὰς κ' ἐπευφημίας. Καὶ ἡ πόλις θ' ἀντηχῇ γιὰ πολλὰς ἀκόμη μέρες ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς αὐτοὺς χαιρετισμοὺς, ποὺ ἐστρέφοντο πρὸς τὸ νεαρὸν πριγκηπικὸν ζεῦγος.

Ἡ «Ἑλληνίς» εὐχεται εἰς τοὺς σεπτοὺς νεονύμφους θίον ἀνθόσπартон κ' εὐτυχισμένον,

Αὕτὴ εἶναι ἐπιτυχία

Νὰ βρῆτε τὴν πούδρα ποὺ πηγαίνει στὸν τύπο σας. Γι' αὐτὸ ζητεῖτε τὴν Μυστικὴν Πούδρα καὶ τὸ Κομπάκτ Μυστικὸν σύμφωνα μὲ τὸν πίνακα τοῦ Σέρκ ποὺ εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ καταστήματα καὶ σὰς λέγει ποῖος συνδυασμὸς πηγαίνει καλύτερα στὴν ἐπίδερμίδα σας, τὰ μαλλιά καὶ τὰ μάτια σας. Ἡ πούδρα Mystikum τοῦ Σέρκ στρώνει τόσο καλὰ στὴν ἐπίδερμίδα σας ὥστε ἀφομοιώνεται μ' αὐτήν. Πούδρα Μυστικὸν σὲ κουτιά τῶν Δρ. 80.- καὶ 50.- Κομπάκτ Μυστικὸν Δρ. 40.- Ἐναντὶ 3δρ. γραμμῆς ἀποστέλλεται δαίμονα πούδρας καὶ Κομπάκτ. Γεν. Ἀντ.: Οἶκος Π. Ι. Μαγκριώτη, Νίκης 10, Ἀθῆναι.

πούδρα
Mystikum

SCHERK

Ἡ Ροσιὸν προσώπου Scherk ξαννεύει τὸ δερμα, ἀμορφαίνει τὸ πρόσωπον. Ζητήσατε γιὰ ἰδίαν τῶν Δρ. 20, καὶ 55.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΟΝ

Πολλά χρόνια δουλείας υπήρξαν ά-
φορμή οι Έλληνες να πάρουν πολλές
συνήθειες των κατακτητών μας. Και οι
μὲν ἄνδρες γιὰ πολλά χρόνια περνοῦ-
σαν τις ὥρες στοὺς καφενέδες, αἱ δὲ
γυναῖκες ἐβγαίνουν σπανίως ἀπὸ τὸ
σπίτι των. Ἦσαν ὡμορφες καὶ ἐφο-
βοῦντο νὰ προκαλέσουν τοὺς κατα-
κτητάς. Σιγὰ σιγὰ ἤρχισαν καὶ αἱ γυ-
ναῖκες νὰ βγαίνουν περισσότερο. Τὰ
μέσα τοῦ πολιτισμοῦ, τὰ παρκέτα, ἡ
θέρμανσις, τὸ ἠλεκτρικὸ κλπ. ἐπέτρε-
ψαν τὸ νοικοκυριό των νὰ εἶναι ἐν τά-
ξει καὶ νὰ μένουν εἰς αὐτὰς ἐλεύθερες
ὥρες. Καὶ ἡ συστηματικὴ, ἃς ποῦμε
ἐπιστημονικὴ, ἀνατροφή τῶν παιδιῶν
υπῆρξεν ἀφορμή ν' ἀσχολοῦνται λιγώ-
τερον καὶ μὲ καλύτερα ἀποτελέσματα.
Ὁ μορφωμένος ἱατρὸς εἶπε στὴν μη-
τέρα: «Ἀφῆσε τὸ παιδί σου νὰ κλάψῃ»
ἀνοίγουνε οἱ πνεύμονες καὶ δώσε τρο-
φή στὴν ὠρισμένη ὥρα, ὅταν πρέπει». Καὶ
ἔτσι σιγὰ σιγὰ ἡ νοικοκυρὰ ἤρχι-
σε νὰ κυκλοφορῇ καὶ νὰ τὴν βλέπῃ ὁ
ἥλιος. Ὅλα πέρνουν τὴν ἐξέλιξί τους,
μὰ σὲ ὅλα πρέπει νὰ παῖξῃ τὸν ρόλο
τοῦ ὁ χρόνος.

Καὶ σήμερον, ὑπὸ τὴν ιδιότητά μου
ὡς Προέδρου Ὁμοσπονδίας Ἐκδρομι-
κῶν καὶ Τουριστικῶν Σωματείων τῆς
Ἑλλάδος, μιὰ ὀργάνωσι πού περικλεί-
ει στοὺς κόλπους τῆς σαράντα σωμα-
τεῖα, μὲ χιλιάδες μέλη, διεπίστωσα
μιὰ εἰρηνικὴ ἐπανάστασι, ἓνα κίνημα
τῶν νέων. Ἐγκατέλειψαν τὰ καφενεῖα
καὶ μὲ χαρὰ καὶ ἀφέλεια πρὸ παντός,
ἐτράπησαν στὰ σπόρ καὶ ἰδιαίτερώς
παρακολουθοῦν τὰς ἐκδρομὰς καὶ ἔρ-
χονται εἰς ἐπικοινωνία μὲ τὸν χωρικό,
πλησιάζουν τὴν φύσι, πού ἐξευγενίζει
κάθε αἴσθημα. Ἀλλὰ τὰς ἐκδρομὰς
τὰς παρακολουθοῦν καὶ αἱ κοπέλλες
μας, ἄλλες μὲ τοὺς ἀδελφούς των, ἄλ-

λες μὲ συγγενεῖς, ἄλλες μὲ φίλας των.
Ἰδίως αἱ ἐργαζόμεναι αἰσθάν-
ονται τὴν ἀνάγκην ν' ἀναπνεύσουν
τὸν καθαρὸν ἀέρα, νὰ πάρουν σ' ἓνα
ἀκρογιάλι τὸ θαλάσσιο λουτρό των,
νὰ τρέξουν, νὰ γελάσουν, νὰ χαροῦν,
νὰ πάρουν δυνάμεις, γιὰ νὰ ξαναρχί-
σουν τὴν ἐπομένη, τὴ δουλειά τους.
Καὶ γιὰ τίς κοπέλλες τῶν καλλι-
τέρων κοινωνικῶν τάξε-
ων εἶναι μιὰ στρατιωτικὴ
θητεία ἡ ἐκδρομή. Ἀφέλεια, ἀ-
πλότης καὶ πρὸ παντὸς ὅλων τῶν τά-
ξεων συναδέλφωσις. Τὰ κραγιονάκια
τοῦ ροῦζ ὡς διὰ μαγείας χάνονται καὶ
τὰ καθαρά νερά στ' ἀκρογιάλια ἀντι-
καθιστοῦν τὸ καθρεφτάκι. Καὶ ἰδοὺ
κάτι πού συμβαίνει χωρὶς νὰ τὸ ἐννοή-
σουν, μεταφέρουν τὴν ἀπλό-
τητα σπίτι τους. Πόσο βασα-
νίζει τὴν Ἑλληνίδα ἡ ἐπίδειξις πού ὀ-
νομάζομεν σνομπισμό. Στερεῖται τῶν
πάντων γιὰ νὰ ἐπιδειχθῇ, νὰ ζῇ στὸ
ψεῦδος, νὰ μαραίνεται, ἀλλὰ νὰ ἐπι-
δειχθῇ. Λοιπὸν στὴν ἐκδρομὴ δὲν ἔχει
νὰ ἐπιδείξῃ παρὰ τὴν καλὴν τῆς καρ-
διά, τὸ γέλιο ἀπὸ τὴν καρδιά τῆς, τὴν
ἀντοχή τῆς στὸ περπάτημα καὶ τὴν
φωνή τῆς, ἂν τραγουδάει καλὰ, καὶ
τὴν σεμνότητά τῆς, πού λέγεται καλὴ
ἀνατροφή.

Ἡ γυναῖκα προικίσθηκε ἀπὸ τὴν φύ-
σι μὲ πολλὰ δῶρα καὶ πρὸ παντὸς μὲ
ἀνεπτυγμένο τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης.
Τί ἄλλο ἀνώτερο ἀπὸ τὴν μητρικὴ ἀ-
γάπη! Μιὰ ἐγάπη εἶναι ἡ
γυναῖκα! Εἶναι ἡ Νοσοκόμος, εἶ-
ναι ἡ Μητέρα, ἡ Ἀδελφή, ἡ Σύζυγος,
πού ὅλα λένε ἀγάπη. Καὶ ἀκολουθόν-
τας μιὰ ἐκδρομὴ ἀγαπάει πε-
ρισσότερο τὴν φύσι, ὅταν πη-
γαίνει ἐκδράμουσα καὶ ἐπισκέπτεται
ἱστορικοὺς καὶ ἀρχαιολογικοὺς τό-

πους, ἀγαπᾷ περισσότερο τὸν τόπο
τῆς, τὴν ὥραία μεγάλη Ἑλλάδα, καὶ
πρὶν ἀπὸ τὸν Διδάσκαλο καὶ τὸν Ἱε-
ρέα, αὐτὴ ἔχει στὰ χέρια τῆς ὅλη τὴν
ὑπαρξί τοῦ ἔθνους, τῆς φυλῆς μας,
ἀπὸ αὐτὴν ἐξαρτᾶται ἡ ἐθνικὴ ἀνα-
τροφή τῶν παιδιῶν, ὅταν γίνῃ μητέρα.
καὶ θὰ εἶναι εὐτυχὴς μητέρα μόνον ὁ-
ταν εἶναι γερὴ καὶ ἀποκτήσῃ γερὰ
παιδιά.

Νά, γιὰ τὴν Ἑλληνίδα πρέ-
πει καὶ αὐτὴ νὰ γίνῃ ἀ-
φελεστέρρα καὶ ἀντὶ νὰ τρέχῃ

σὲ κοσμικὰς συγκεντρώσεις ν' ἀκολου-
θῇ τίς ὥραϊες ἐκδρομὰς τῶν Σωματεί-
ων μας, πού μορφώνουν, πού δίδουν ὑ-
γείαν, πού ἔρχονται σὲ ἐπικοινωνία
μὲ ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, πού
ἐκκουράζουν τὴν ψυχὴ. Μιὰ Κυριακά-
τικὴ ἐκδρομὴ εἶναι ἓνα ψυχικὸ λουτρό,
συγκεντρώνεται κανεὶς, μιλά μὲ τὸν
ἑαυτό του. Ἡ Ἑλληνίς στὸ ὑ-
παίθρο εἶναι κίνημα τῆς νέας
ὑγιоυς γενεᾶς μας.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Α. ΦΩΤΗΛΑΣ

Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἐκδρομικῶν
καὶ Τουριστικῶν Σωματείων τῆς Ἑλλάδος

ΣΤΗΛΗ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἡ διάσημη χημικὸς δρ. Γκερτρούδη Βόκερ,
καθηγήτρια στὴ Ζυρίχη, περιγράφει ἓναν μέλ-
λοντα πόλεμο μὲ δηλητηριώδη ἀέρια ὡς ἐξῆς:

«Ἐκκαμα ἤδη γνωστὲς στὴ δημοσιότητα τίς
φρικτὲς ἐνέργειες τοῦ λευκοῦ φωσφόρου καὶ
τὴν ἀπαισιότητα ἐνὸς ἀεροχημικοῦ πολέμου, ὅχι
γιὰ νὰ ἐπιτύχωμε μιὰ πρὸ ἀνθρωπιστικὴ διε-
ξαγωγή τοῦ πολέμου, πρᾶμα, πού δὲν θὰ εἶχε
καμιαν ἀξία, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐκφράσω τὴ θαθεῖα
πεποίθησί μου, ὅτι μόνον ἂν μάθουν οἱ λαοὶ
τὴ γυμνὴ ἀλήθεια περὶ τοῦ τί τοὺς περιμένει
σ' ἓναν προσεχὴ πόλεμο, θὰ μπορέσουν νὰ λυ-
τρωθοῦν ἀπὸ τὴ φοβερὴ σκλαδιὰ τοῦ νὰ σκο-
τώουν κατὰ διαταγή.

Ἐνα μικρὸ βιβλίον «Ἡ Καλύβα τοῦ Μπάρμπα
Θωμᾶς ἔδωκε κάποτε τὴν ἐλευθερίαν σὲ χιλιά-
δες μαύρους σκλάβους. Γιατὶ δὲν θᾶνε δυνατόν
νὰ ἐλευθερωθοῦν καὶ οἱ σκλάβοι τοῦ μιλιταρι-
σμοῦ μὲ τίποτε ἄλλο, παρὰ μὲ τὸ νὰ τοὺς πα-
ριστάνουν τὰ γεγονότα—ὅπως διόλου συνηθισμέ-
να γεγονότα—ἐνὸς πολέμου τῆς σημερινῆς ἐπο-
χῆς;

Βέβαια τὰ γεγονότα εἶνε ἐνοχλητικά. Οἱ κό-
κλοι πού θίγονται μποροῦν νὰ τ' ἀποσιωπήσουν.
Ὅχι ὅμως καὶ νὰ τ' ἀφανίσουν. Ἐξακολουθοῦν
καὶ ζοῦν στὴν ἀνάμνησι χιλιάδων ἄλλων, πού
τὰ ἐπιθεδαιώνουν ἀπὸ τὰ ἴδια τοὺς παθήματα
σὲ πείσμα ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων γιὰ τὰ κέρ-
δη τῆς πολεμικῆς βιομηχανίας. Καὶ ἂν οἱ τρα-

γικοὶ αὐτοὶ μάρτυρες ἤθελαν νὰ σιωπήσουν, εἴτε
ἀπειλούμενοι, ἢ ὕστερα ἀπὸ ἐκκλήσι στὸν πατρι-
ωτισμὸ τους, θὰ μιλήσουν τὰ ντοκουμέντα τῶν
μιλιταριστῶν μιὰ ἀκαταμάχητη γλώσσα, ἔστω
καὶ ἂν ἐκεῖνοι, πού τὰ ἔσυραν στὸ φῶς πέσουν
θύματα τοῦ μίσους καὶ τῆς χυδαιότητος».

Τὸ μῖσος εἶναι ἐκεῖνο πού τυφλώνει.

Ὁ Aldous Huxley δὲν εἶνε μόνον ὁ πρὸς με-
γάλος Ἀγγλὸς μυθιστοριογράφος, ἀλλὰ εἶνε καὶ
μέγας φιλόσοφος. Στὸ τελευταῖόν του ἔργον «Ἡ
εἰρήνη ἐκ θαθέων» συνηντήσαμε μιὰ φράσι, πού
φωτίζει μ' ἔντονον φῶς τίς ἀπόψεις τοῦ κόσμου,
στὸν ὁποῖο ζοῦμε.

«Ἡ ἀγάπη δὲν εἶναι τυφλή, τυφλὸ εἶναι τὸ
μῖσος καὶ ἡ ἀδιαφορία».

Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὰ λόγια αὐτὰ
κλείουν μέσα τους μιὰ μεγάλη ἀλήθεια. Ὅποι-
ος ἔχει ν' ἀγαπᾷ, ὁλῆπει μὲν τὰ ἐλαττώματα
τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ τὰ καταλαμβάνει καὶ τὰ συγ-
χωρεῖ. Τὸ μῖσος ὅμως δὲν εἶναι μόνον τυφλό,
ἀλλ' εἶναι καὶ ἀδικο καὶ ἀδέξιο, ἔχει ἐλατήρια
πρόστυχα, πού δὲν ἀντέχουν στὸ φῶς τῆς ἡμέ-
ρας. Ὅταν οἱ λαοὶ θὰ παύσουν νὰ μισοῦνται
εἴτε ἀπὸ φόβον ἢ ἐχθροσύνην, θὰ ἐπέλθῃ ἡ διε-
θνὴς συνεννόησις καὶ ἡ εἰρήνησις στὸν κόσμον.
Ἡμεῖς οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ πρωτοστατήσωμε
στὴν προπαγάνδα τοῦ κελεύσματος τοῦ Χριστοῦ:
«Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους!»

Μητέρα

Μητέρα!! μιά λεξη πιό γλυκειά και άπο το μέλι... πιό θερμή και άπ' τις άχτίδες του ήλιου, πιό ωμορφη και άπο μιάν άνοιξιάντικη ήμέρα. Μητέρα!! μιιά λέξη, που κλει μέσα της όλη την αγάπη του κόσμου, όλη τη στοργή... την ευγένεια, την καλωσύνη, την λαχτάρα... Μητέρα!! προσφέρουν μ' άνακούφισι και παράπονο μαζί τα χείλη μας, όταν ό εσώτερος σπαραγμός της καρδιάς μας, και το γονάτισμα της ψυχής μας, ξέσπασαν σε πικρά δάκρυα.

Μητέρα!! λείει αυθόρμητα το στόμα κι' άνανδούνται γλυκά όλοι οι μαραμένοι πόθοι της ψυχής μας και φτερώνονται οι έλπίδες.

Είναι μητέρες στοργικές με άγια ψυχή και τέτοια αγάπη στην καρδιά τους, που προσφέρουν θυσία το είναι τους, για την ευτυχία του παιδιού τους. Μητέρες, που συζούν με άποτόμους, αυταρχικούς άνδρες, για να σώσουν τα παιδιά τους... κι' άλλες, που πουλούν κι' αυτή την ύπαρξί τους, για να αναθρέψουν αυτά που αγαπούν. Μητέρες, που δέχονται να φορέσουν άκάνθινο στεφάνι στο κεφάλι τους, και να προσφέρουν θυσία όλο τους το είναι.

Κι' άλλες μητέρες σκληρές φαινομενικά... αυστηρές, που επιβάλλουν τις πιό σκληρές τιμωρίες, για να μάθουν την αλήθεια, το καλό... το ήθικό... Μητέρες όμως... πάντα, ίδιες κατά βάθος, πώχουν μιιά καρδιά στοργική... μιιά άπέραντη αγάπη, και τόση καλωσύνη, που πάντα συγχωρούν, κι' έχουν έναν πόθο... να ιδούν ευτυχισμένα τα παιδιά τους.

Μητέρα... τάχα για τη δική μου τί να είπω; Σε πιό πανέμορφο περιβάλλο πρέπει να πετάξω, για να μαζέψω τα πιό ωμορφα επίθετα και να την στολίσω! Είναι ή δική μου ή μητέρα πιό γλυκειά και άπ' την μαγιατική νυχτιά... πιό στοργική και άπ' τον Άπριλιάντικον όλόφωτον ήλιο... πιό αγνή και άπ' τα κρινάνθια του άγρου...

Μητέρες... λογιών-λογιών μητέρες... Στοργικές, καλές... αυστηρές φαινομενικά... ευγενικές... κακές καμμιιά φορά... μα πάντα μητέρες! πώχουν μιιά καρδιά θερμή, και έναν πόθο, να ιδούν ευτυχισμένα τα παιδιά τους.

Μητέρα!!! μιιά λέξη, που εκφράζει με τις τρεις συλλαβές της όλες τις λαχτάρες... όλα τα αίσθήματα... όλη την ευτυχία, την ξεγνοιασιά, και την χαρά της ζωής μας.

ΔΕΣΠΩ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

Επί τη ευκαιρία της έορτής της Μητέρας

Το φιλι της Μάννας

Άφιερούται στην κάθε Μητέρα

Φιλώ σημαίνει αγαπώ κι' είναι το φιλι στο στόμα, Της Λύπης το ξεχείλισμα και της Χαράς άκόμα. Φιλοῦμεν όσους 'πλήγωσε του Χάρου το δρεπάνι Και όσους φίλους φόρεσαν του Γάμου το στεφάνι

Επήραμε στο θίο μας, αγαπητοί μου φίλοι, Φιλάκια από νόστιμα και κοραλλένια χείλη Κι' έδώσαμε στη νηότη μας τέτοια φιλιά στο στόμα, Γιού 'νοιώθουμε τη ζάχαρη στα χείλη μας άκόμα...

Έχει λοιπόν λογις-λογής κι'είνε φιλάκια τόσα, Που' αξίζει να τάεπαινη κάθε άνθρώπου γλώσσα, Μά και 'Ιούδα φίλημα, της Προδοσίας του Φθόνου, Προσφέρεται πολλές φορές στο πέραςμα του Χρόνου.

Μάν έχη μυριοζήλευτα φιλήματα στον Κόσμο Κι' έχη φιλάκια της Λαμπρής, που 'μοιάζουν σαν τον δυόσμο, Ένα τυχαίνει θεϊκό, ένα είναι σαν μελάκι Κι' άπ' όλα πιό ξεχωριστό, τ ή ς Μ ά ν ν α ς τ ο φ ι λ ά κ ι . .

ΓΕΡΑΣ. Δ. ΔΡΑΚΙΔΗΣ

...0.....0...

Προσμονή

Σε καρτερώ κάθε φορά στο σπίτι μου νάρθης και με γλυκό χαμόγελο την πόρτα μου νάνοιξης μέσ' της αλλής τα λούλουδα για λίγο να σταθής και θελουδένια στα χεράκια μου τα χάδια Σου να ρίξης.

Μέσ' στο ντιβάνι τ'άπαλό σιμά μου να καθήσης να με κυττάς παθιάρικα, να μου κρατάς τα χέρια και την καρδιά και την ψυχή με λόγια να με θύσης, για να γινούν οι πίκρες μου φευγάτα περιστερία.

Σε καρτερώ τις ροδαυγές, τα λαύρα μεσημέρια, τα δειλινά, τα σούρουπα, τις χλιαρές θραδυές, για να μου φέρης τη χαρά, την ευτυχία πλέρια κι' όλες μαζί του κόσμου αυτού τις ευωδιές.

ΔΕΣΠΩ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

LUDWIG BRACHVOGEL

MARIETTA MANTZINI

Όταν το 1652 ή πόλις των Παρισίων ήταν ταπεινωμένη και κατεστραμμένη από τους έμφυλιους πολέμους και νοσταλγοῦσε για ψωμί και ειρήνη, ξαναδέχτηκε με χαρά τον βασιλέα Λουδοβίκο 14ον, που είχε δραπετεύσει μέσα σε χίλιους κινδύνους από την πρωτεύουσα. Με τη βοήθεια και με τα όπλα των φίλων του Τυρέν, Χοκενκούρ και άλλων, πιό πολύ όμως με τη δική του ευφυΐα και διπλωματία, με την οποία είχε δεχθή τους άπεσταλμένους των Βουλών και Δήμων, είχε θέσει τέρμα στον «πιό όλέθριο έμφύλιο πόλεμο», όπως αναφέρουν οι ιστορικοί, που είχε διαρκέσει τόσα χρόνια, έρημωνοντας τη χώρα, αλλά είχε θραύσει και την ισχύ του Λουδοβίκου 13ου και της Άννας της Αυστρίας. Το έχθρικό προς αυτούς σοϊ των Όρλεάν, οι άγριες γενεές των Μπουλλιών, Μονμορανσύ, Λαγκεβίλ και Ρωάν ή είχαν έξωλοθρευθή, ή είχαν σκύψει τον αυχένα κάτω από το σκήπτρο του βασιληά, που αν και μόλις δέκα έπτά χρονών, έδείχθηκε τότε ως ή πιό σπουδαία ήγεμονική μεγαλοφυΐα της Ευρώπης. Ό έμφύλιος πόλεμος, με τις πολλές του φάσεις, τον είχαν άνδροποιήσει νωρίς, ή δέ δυστυχία είχαν ώριμάσει όλα τα μεγάλα προτερήματα του πνεύματός του. Ός την εποχή εκείνη πολύ λίγο είχε σκεφθή τον εαυτό του, όλη του ή σκέψις ήταν πώς να γυρίση και να ειρηνεύση τη χώρα. Έτσι λοιπόν έφρε στον στερεωμένο πια θρόνο των προ-

γόνων του μιιά θερμή και αγνή έφηβική καρδιά, κι' αν ποτέ υπήρξεν ήγεμόνας προωρισμένος ν' άνεβή στην πιό ψηλή κορυφή της δόξας, αυτός ήταν άσφαλώς ό Λουδοβίκος 14ος.

Την 3 Φεβρουαρίου του 1653 έμπήκε στο Παρίσι με μεγάλη πομπή και ό Καρδινάλιος Μαζαρέν, ό άλλοτε τόσον μισητός και ραδιοῦργος υπερασπιστής της μοναρχίας. Η υποδοχή που του έγινε ήταν πλέον ή βασιλική. Ό λαός, που τον είχε άλλοτε έξυθρίσει, ήθελε τώρα να τον αποθεώσει. Ό βασιλεύς, ή βασιλομήτωρ και όλόκληρη ή Αύλη είχαν έλθει ως τη γέφυρα του Νεϊγύ, ό Λουδοβίκος άγκάλιασε τον Καρδινάλιο και τον έπήγε με το δικό του άμάξι στην άνθοστολιστη πρωτεύουσα. Η στιγμή εκείνη, στη γέφυρα του Νεϊγύ, επέπρωτο να γίνη μοιραία για την καρδιά του νεαρού μονάρχου!

Στην όλιγάριθμη Αύλη του Καρδινάλιου, που είχε μοιράσει την έξορία του και τον άκολούθησεν από τη Λιέγη ως το Σεδάν, ήσαν και αι άδελφαι Μαντζίνι, οι άνεψιές του, όλες ώραιες, ιταλικές όμορφιές, με λαμπερά μάτια. Η πιό μεγάλη, ή Όρτενσία, είχε θέβαια μιιά ξεχωριστή ευγένεια, άξιοπρέπεια, άριστοκρατική κορμοστασιά κ' έμοιαζε σαν Ρωμαία δέσποινα, οι άλλες τέσσαρες είχαν ή κάθε μιιά ιδιαίτερη χάρι, ή Μαρριέττα όμως, ή πιό μικρή, τις έπεσκίαζεν όλες. Ήταν πιό κοντή και πιό λεπτή από τις άδελφές της, γύρω από το χαρι-

τωμένο κεφαλάκι της έπεφταν μαύρες μπούκλες, που σκέπαζαν τους ώμους. Τό μικρό της κόκκινο στόμα ήταν πλασμένο για τὸ χαμόγελο, καὶ κάτω ἀπὸ τὰ καμπυλωτὰ φρύδια της ἔλαμπαν δυὸ μαύρα μάτια παιγνιδιάρικα καὶ τρυφερά συνάμα. "Όταν μὲ τὰ δυὸ αὐτὰ λαμπερὰ ἄστρα ἐκύτταζε τὸν ἀντικρυνό της, καὶ κατεβάζοντας κατόπιν τὰ βλέφαρα, ἀπλώνονταν μιὰ κοκκινάδα στὰ μάγουλα καὶ στὸ μέτωπό της, ἔμοιαζε μὲ τὴ σαγηνευτικὴ Κλεοπάτρα, μὲ τὴ Σεμιράμιδα, τὴν Ἑσθῆρα, πού τις εἶχεν ἀπαθανάτισει ὁ χρωστήρας τοῦ Μιγνάρ. Μὲ τὴν πρώτη ματιά, πού τῆς ἔρριξεν ὁ βασιληάς, τὴν ἀγάπησε τρελλά, μὲ ὅλη τὴ φωτιά τοῦ πρώτου νεανικοῦ ἔρωτός του!

Ὁ Μαζαρέν ἔγινε πάλιν πρῶτος ὑπουργὸς καὶ ἀρχηγὸς τῆς κυβερνήσεως κ' ἔτσι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ βασιλομήτορα, οἱ ἀδελφές Μαντζίνι ἦσαν στὴν Αὐλὴ οἱ πιὸ σημαντικὲς γυναῖκες, καὶ ὅλοι τις κολάκευαν, ὅταν ἤθελαν νὰ ἐπιτύχουν τὴν εὐνοία τοῦ Καρδιναλίου. Καὶ ὁ πιὸ περήφανος εὐπατρίδης τὸ θεωροῦσε τιμὴ κ' εὐτυχία του νὰ πάρῃ γυναῖκα του μιὰ ἀπὸ τις ἀνεπιές τοῦ Καρδιναλίου, μιὰ καὶ ἡ τύχη ὅλων τῶν ταπεινωμένων εὐγενῶν ἦταν στὰ χέρια τοῦ Ἰταλοῦ ὑπουργοῦ.

Δὲν ἦταν φυσικὰ δύσκολο γιὰ τὸ βασιλῆα νὰ θρίσκη εὐκαιρίες γιὰ νὰ πλησιάσῃ τὴ Μαριέττα, καὶ πολὺ ἀργὰ ἀντελήφθηκε ὁ τόσον προσεκτικὸς Καρδινάλιος τί φωτιά εἶχεν ἀνάψει στὴν καρδιά τοῦ νεαροῦ βασιλῆα ἡ ὡραία ἀνεψιά του. Αὐτὸ ὅμως ἤρκεσε γιὰ νὰ ἔξαπολύσῃ γύρω στὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι πλήθος κατασκόπων, πού κρατοῦσαν ἐνήμερο τὸν Καρδιναλίου γιὰ ὅλες τις κινήσεις τοῦ Λουδοβίκου καὶ τῆς Μαριέττας.

Τὸν Μαζαρέν τὸν μισοῦσαν οἱ Γάλλοι, ὅσον ἐμισοῦσαν καὶ τὸν Ρισελιέ· ἡ ἱστορία τοῦ ἀποδίδει ὅλες τις κακίες ἐνὸς ἀταρχικοῦ, σκληροῦ καὶ ἐγωῖστοῦ κυβερ-

νήτου. "Απειρα ἦσαν τὰ θύματα τῶν ραριουργιῶν καὶ τῆς σκληρότητός του. Στὶς μηχανορραφίες του ἔπαιρνε ἔμπνευσι ἀπὸ τὸ Μακιαβέλλη, καὶ ὅταν στερέωσε τὴ θέσι του, ἦταν ἡ διοίκησις του πλέον ἢ αὐθαίρετη. Τὴ θρησκευτικὴ του εὐσέβεια κανεὶς δὲν τὴν ἤξερε, οὔτε τὴ φιλαλήθειά του, πού τὴν ἔκρυβε μὲ τέχνη κάτω ἀπὸ ἐξωτερικοὺς τύπους. Ὁ Μαζαρέν ὅμως εἶχεν ὡς τόσο μιὰ κυρίαρχη θρησκεία, κ' αὐτὴ ἦταν ἡ ἀπεριόριστη ἀφοσίωσί του στὸ νεαρὸ βασιλέα καὶ ἡ πίστις του στὸ ἀπόλυτο μοναρχικὸ κράτος, πού τὸ θεωροῦσε ὡς μόνη σωτηρία τῆς Γαλλίας· αὐτὴ δὲ τὴν ἐκράτησεν ὡς τὸ τέλος. Ἡ πίστις του ὅμως αὐτὴ γεννοῦσε τὴ διαμάχη στὴν ψυχὴ του, ὅσον ἀφορᾷ τὸ Λουδοβίκο καὶ τὴ Μαριέττα. Κάποτε σκέφθηκε νὰ τοὺς παντρεύῃ, καὶ εἶπε στὴν Ἄννα τῆς Αὐστρίας, ὅταν μιὰ μέρα τὴ θρῆκε μόνη: «Φοβοῦμαι στ' ἀλήθεια, πὼς ὁ βασιληάς θὰ πάρῃ γυναῖκα τοῦ τὴν ἀνεψιά μου». Ἡ βασιλομήτωρ, πού δυσφοροῦσε, διότι εἶχε περιορισθῇ ἢ ἐπιρροή της, ἀπήντησε μὲ ὅλο τὸ βίαιο καὶ ἀγέρωχο τοῦ χαρακτήρός της: «Ἐάν ὁ βασιληάς ἤθελε κάμει αὐτὴ τὴν ἀναξιοπρέπεια, πρέπει νὰ ξέρῃ ὅτι ἐγὼ μαζὺ μὲ τὸν δεῦτερο γιὸ μου, θὰ τεθῶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἔθνους ἐναντίον τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον σας!»

Ἡ γνώμη αὐτὴ τῆς μητέρας του δὲν ἔμεινε κρυφὴ στὸ βασιλῆα, ἀν καὶ ὁ Μαζαρέν οὔτε λέξι δὲν εἶχεν εἰπῇ. Αἱ ἀπειλὲς ὅμως γεννοῦσαν στὴ ψυχὴ τοῦ Λουδοβίκου πιὸ πείσμα κ' ἀντίστασι, γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε μὲ τὴ Μαριέττα νὰ στεφανωθοῦν κρυφὰ στὸ Λούβρ καὶ τὴν ἄλλη μέρα νὰ ἀναγγείλουν τὸ γεγονὸς στὴν ἐκπληκτὴ Αὐλὴ καὶ στὸ λαό. Ὁ Μαζαρέν εἶχε μάθει ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τοὺς κατασκόπους τοῦ, ἤξερε ἀκριβῶς τὸν τόπο καὶ τὸ χρόνο τοῦ μελετωμένου κρυφοῦ γάμου. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Καρδινάλιος ἦταν κλεισμένος στὸ ἰδιαίτερο παρεκκλήσιό του, καὶ γονατισμέ-

νος ζητοῦσε ἀπὸ τὸ Θεὸ δύναμι, ἡρεμία καὶ ψυχραιμία, γιὰ ὅσα ἔπρεπε νὰ κάμῃ. Ἐπόλαιε μὲ τὸν πειρασμὸ πού τὸν ἐθασάνιζε καὶ τοῦλεγε στ' αὐτί: «Ἡ Μαριέττα Μαντζίνι, τὸ παιδί τῆς ἀδελφῆς σου, θὰ γίνῃ σὲ λίγη ὥρα βασιλίσσα τῆς Γαλλίας!...»

■

Ὁ λεπτὸς ἀσημένιος ἦχος τῆς καμπάνας τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ, πού ἦταν τὸ σημεῖο γιὰ νὰ κλείσουν οἱ πολῖται τῶν Παρισίων τὰ σπίτια τους καὶ νὰ σβύσουν τὰ φῶτα, γιὰ νὰ κοιμηθοῦν, εἶχεν ἀκουσθῇ πρὸ πολλοῦ, καὶ τὸ σήμαντρο τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας εἶχε σημάνει τὸν ἔσπερινό. Τὸ Λούβρ ἦταν κατασκότεινο καὶ σιωπηλό, μόνον τὰ θήματα τῶν σκοπῶν ἀκούγονταν πού πηγαινοήρχονταν στὶς αὐλὲς καὶ στοὺς διαδρόμους. Ὁ βασιληάς, ἔλεγαν, ἦταν ἀδιάθετος, καὶ οἱ κυρίες γύρω ἀπὸ τὴ μητέρα του εἶχαν ἀποσυρθῇ νωρίς, γιὰ τὴν ἐκείνη ἦταν ὅσον ποτὲ συλλογισμένη καὶ ἀμίλητη. Ἴσως ὑποψιάζονταν τί ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ, γιὰ τὸ Ἄνζου, ὁ δεῦτερος γιὸς της καὶ ὁ Χοκενκούρ εἶχαν μαζὺ της μιὰ κρυφὴ συνομιλία. Στὰ ἰδιαίτερα δωμάτια τοῦ βασιλέως, πρὸς τοὺς κήπους, ἔκαε φῶς καὶ ὑπῆρχε κάποια κίνησις. Τὴν εἴσοδο πρὸς τὰ βασιλικά διαμερίσματα τὴ φύλαγαν ἐκεῖνο τὸ θράδυ ἰδιαίτερα ὀπλισμένοι σκοποὶ, ὁ δὲ ἀξιωματικὸς τοὺς εἶχε λάβει ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ βασιλῆα αὐστηρότατη διαταγὴ ν' ἀφήσῃ νὰ περάσουν μόνον ὠρισμένα πρόσωπα, τῶν ὁποίων τὸν κατάλογο τοῦ εἶχε δώσει ἀπὸ τὸ μεσημέρι. Στὰ ἓνα δωμάτιο εἶχε στηθῇ μιὰ μικρὴ Ἀγία Τράπεζα, ἀναμμένες λαμπάδες ἐφώτιζαν ἓνα Ἑσταυρωμένο, στὴ τραπεζαρία εἶχε ἐτοιμασθῇ πρόχειρο γεῦμα γιὰ ὀκτὼ άτομα, στὴν πλαϊνὴ κάμαρα ἦσαν ἀπλωμένα τὰ ἱερατικὰ ἄμφια, πού θὰ φοροῦσε ὁ παπᾶς καὶ τὸ γειτονικὸ δωμάτιο εἶχε ἐτοιμασθῇ βιαστικά, γιὰ τὴ νύφη, ὅπου

θὰ φοροῦσε ἡ Μαριέττα τὰ βασιλικά στολίδια. Εἶχαν συμφωνήσει ὅταν θὰ διέλυσεν ἡ βασιλομήτωρ τὸν κύκλο της, νὰ ἤρχονταν ἡ Μαριέττα ἀπὸ ἓνα μυστικὸ διάδρομο στὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματα τοῦ Λουδοβίκου.

Καὶ νά, ἔφθασε, συνοδευμένη ἀπὸ τὴν κόμησσαν Ρῶς καὶ τὴν ὑπασπίστρια τῆς βασιλίσσης Ἄννας, δεσποινίδα ντὲ λὰ Βαλιέρ, φίλης τῆς Μαριέττας, καὶ τέλος ἀπὸ τὸ στρατηγὸν Τυρέν, πού ἦταν ἐντελῶς ἀφωσιωμένος στὸ βασιλῆα καὶ πού τὸν εἶχε καλέσει ἐκεῖνος γιὰ μάρτυρα. Ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ βασιλῆα Σαβιγνὺ διηύθυνε τὴν ὅλη ὑπόθεσι. Ὁ Λουδοβίκος ἐδέχθη μὲ μεγάλῃ χαρὰ καὶ ἱπποτικὴ εὐγένεια τὴ νέα, πού ἐπρόκειτο νὰ τὴν κάμῃ βασιλίσσα τῆς Γαλλίας, ἔδειχνε ὅμως καὶ κάποια ἀγωνία καὶ ἀνησυχία, μήπως παρουσιάζονταν τὴν τελευταία στιγμὴ κανένα ἀπρόοπτο. Ἡ Μαριέττα, μαζὺ μὲ τις ἄλλες κυρίες, ἀπεσύρθησαν στὸ ἰδιαίτερο δωμάτιο, γιὰ νὰ φορέσῃ τὰ νυφικά. Οἱ ἄνδρες συνωμιλοῦσαν· ὁ βασιληάς δὲν ἔλεγε λέξι, ἐθιμάτιζε νευρικὰ πάνω κάτω, σὰν νὰ τὸν ἔτρωγεν ἡ ἀνησυχία.

«Δὲν ὑποφέρεται!» εἶπε τέλος μὲ χαμηλὴ φωνή. «Ἡ μέλλουσα σύζυγός μου σὲ λίγο θὰ εἶναι ἔτοιμη γιὰ τὴν τέλεσι τοῦ μυστηρίου καὶ ἀκόμα νάρθῃ ὁ Φουτάνζ. Ἐλπίζω νάχη τὸ νοῦ τοῦ σ' αὐτὴ τὴ σπουδαία ὑπηρεσία, πού τοῦ ἀνέθεσα καὶ νὰ μὴ κάμῃ καμμιά ἀπροσεξία, Σαβιγνὺ».

«Ἀδύνατον, Μεγαλειότατε! Ὁ Φουτάνζ εἶναι ἔξυπνος, ὅσο καὶ πιστός, καὶ πρὶν φύγει, μὲ διαβεβαίωσε, ὅτι ὅλα πάνε καλά. Σκεφθῆτε, Μεγαλειότατε, πὼς κανένας ἀπὸ τοὺς καλογήρους τοῦ Λευκοῦ Τάγματος δὲν πρέπει νὰ μάθῃ τίποτε, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἡγούμενο, πού θὰ μπορέσῃ νὰ φύγῃ μόνον, ὅταν οἱ ἄλλοι θὰ εἶναι στὰ κελλιά τους· ἐπομένως θ' ἀναγκασθῇ ὁ Φουτάνζ νὰ περιμένῃ.

»Θὰ μπορούσαμε νὰ εἶχαμε πάρει

τόν ἐφημέριο τῆς Ἀγίας Ζηνοβίας· θὰ ἦταν πρόθυμος νὰ ἔλθῃ, ἀφοῦ θ' ἀμείβωνταν τόσο πλούσια.

» Μὲ κανένα, Μεγαλειότατε, θὰ εἶχα με τόσην ἀσφάλεια, ὅσο μὲ τὸν ἡγούμενο τῶν Λευκῶν Ἀδελφῶν· ἡ μονὴ χρεωστεῖ τὰ πάντα στὴν εὐνοια τοῦ βασιληᾶ. Κάθε ἄλλος μποροῦσε νὰ μᾶς προδώσῃ στὸν Καρδινάλιο ἢ στὴ σεπτὴ μητέρα σας...

«Καλά, καλά, ἀλλ' ἀνησυχῶ πὺ δὲν ἔρχεται ὁ Φουτάνζ. Δὲν πιστεύω σὲ προαισθήσεις, ἀλλὰ δὲν εἶναι φυσικὸ ν' ἀργῇ τόσο πολὺ».

Ἐκεῖ πὺ συζητοῦσαν, ἐμπῆκε ἡ Μαριέττα, ντυμένη νύφη, μαζὺ μὲ τὶς κυρίες τῆς ἀκολουθίας τῆς. Τόση νεανικὴ χάρις ἦταν ἀπλωμένη σὲ ὅλη τὴν ἐμφάνισί τῆς, πὺ ἔσθυσε κάθε σκιά ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Λουδοβίκου. Τὴν ἐπῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴ φίλησε στὸ μέτωπο.

«Σὲ χαιρετῶ», εἶπε, «Μαριέττα Μαντζίνι, ὡς μνηστὴ μου, ὡς βασίλισσα τῆς καρδιάς μου, ὡς σύντροφος τοῦ βίου μου, πὺ μοῦ προώρισεν ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μὲ κάμῃ μεγάλο κ' εὐτυχισμένο! Προσκυνῶσάτέ τὴν, κυρίες καὶ ἱππότες!»

Ἡ Μαριέττα στηρίχτηκε στὸ μπράτσο τοῦ βασιληᾶ καὶ δέχτηκε ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους τὶς πρῶτες γονυκλινεῖς ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ, χωρὶς νὰ δώσῃ πολλὴ σημασία σ' αὐτὴ τὴν ἐθιμοτυπία. Ἦταν γυναῖκα πὺ ἀγαποῦσε, πὺ μὲ τὴ μεσημερινὴ θερμὴ καρδιά τῆς, μὴ μόνον εὐτυχία ἐννοίωθε, τὸν ἔρωτα τοῦ Λουδοβίκου.

Μόλα αὐτὰ ὅμως ὁ βασιληᾶς ἐκύτταζε ἀνήσυχος πότε τὴν πόρτα, πότε τὸν Σαβιγνὺ, ὅταν ἀκούστηκαν ἔξω θιαστικοὶ θηματισμοί.

Ὁ Σαβιγνὺ ἐβγήκε, μὰ ξαναμπῆκε ἀμέσως, λέγοντας:

«Εἶναι ὁ Φουτάνζ, μὲ τὸν ἡγούμενο».

Τὸ πρόσωπο τοῦ Λουδοβίκου πῆρε χαρούμενη ὄψη, τὸ στήθος τοῦ ἀνέπνεε πιὸ ἐλεύθερα.

«Πῆς τους νὰ μποῦν ἀμέσως καὶ νὰ φορέσῃ ὁ παππᾶς τ' ἄμφια».

Ὁ Σαβιγνὺ ὑποκλίθηκε καὶ ἀνοίξε τὴν πόρτα· ἐμπῆκεν ὁ Φουτάνζ, ὁ σταυλάρχης τοῦ βασιληᾶ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἓναν καλόγηρο, ντυμένο στὰ ἄσπρα. Τὸ κεφάλι τοῦ ἦταν σκεπασμένο μὲ μιὰ κουκούλα, καὶ μόνον τὰ διαπεραστικά του μάτια ἔλαμπαν μέσα ἀπὸ τοὺς τρύπες. Τίποτε ἄλλο δὲν φαίνονται ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἰσχνὰ λευκὰ χέρια τοῦ, πὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὶς πτυχές τοῦ ράσου καὶ κρατοῦσαν ἓνα σταυρὸ κρεμασμένο στὸ στήθος τοῦ.

—«Ελᾶτε μαζὺ μου, σεβασμιώτατε, σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο», τοῦ εἶπε ὁ Σαβιγνὺ· «ἐκεῖ θὰ θρῆτε ὅ,τι χρειάζεται γιὰ τὴν ἱεροτελεστία».

Ὁ καλόγηρος ἔκαμε μιὰν ἀρνητικὴ χειρονομία, ἀνέβηκε τὰ σκαλοπάτια τῆς Ἀγίας Τράπεζας κ' ἔβγαλε σιγὰ σιγὰ τὴ κουκούλα ἀπὸ τὸ πρόσωπό τοῦ.

«Μαζαρέν!» ἐφώνησε κατατρομαγμένος ὁ βασιληᾶς.

«Μὲ γέλασαν, Μεγαλειότατε», ἀναστέναξεν ὁ Φουτάνζ.

«Ὁ Καρδινάλιος!» ψιθύρισαν οἱ ἄλλοι.

Ἡ Μαριέττα κατέβασε τὸ χλωμὸ κεφάλι τῆς. Ἀμέσως κατάλαβε τί συνέπειες θὰ εἶχεν ἡ στιγμή αὐτὴ καὶ κλονίστηκε γιὰ νὰ πέσῃ. Ὁ βασιληᾶς τὴ δέχτηκε στὴν ἀγκαλιά τοῦ.

«Ναί, ὁ Μαζαρέν ἦλθε στὴ θέσι τοῦ ἱερέως, πὺ φάνηκε τόσο ἐπίορκος, ὥστε νὰ ξεχάσῃ τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ καὶ παρ' ὀλίγο νάκαμνε ἓνα ἐγκλημα, πὺ μὲ τίποτε δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ξεπλύνῃ οὔτε στὸν οὐρανὸ, οὔτε στὴ γῆ, ἐὰν δὲν εἶχα τοὺς πιστοὺς ὑπηρέτες μου, κ' ἔτσι τὸν ἀνάγκασα, πρὶν κάμῃ τὸ κρίμα, νὰ μοῦ παραχωρήσῃ τὴ θέσι τοῦ. Ὁ κύριος ντὲ Φουτάνζ ἔκαμε λάθος στὸ πρόσωπο, νόμισε πὺ τὸ παιδί τῆς ἀδελφῆς μου θὰ ξέφευγε ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ εὐεργέτου τῆς καὶ ὁ βασιληᾶς, μαθητὴς μου, ἤλπιζε νὰ

ξεφύγῃ τὴν προσοχὴ τοῦ δασκάλου τοῦ. Τόσον ἐνοχος εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ὥστε νὰ ἐκλέγῃ κρυφά, σὰν ἐγκληματίας, τὴ γυναῖκα τοῦ, καὶ νὰ ζητῇ νὰ δελεάσῃ μὲ κοσμικὰ ἀγαθὰ τὴν καρδιά ἐνὸς φτωχοῦ ἱερέως, γιὰ νὰ τὸν παρσύρῃ σὲ μιὰ ἱεροτελεστία, πὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν κάμῃ μὲ καθαρὰ συνείδησι ;... Ἀπολογῆσου, Λουδοβίκε τῆς Γαλλίας!»

Ὁ Λουδοβίκος, πὺ κατ' ἀρχὰς ἦταν τρομαγμένος καὶ ντροπιασμένος, ξαναβρῆκε τὸ θάρρος τοῦ, ἡ βασιλικὴ τοῦ ψυχὴ ἐπαναστάτησε καὶ ὁ φόβος μὴ χάσῃ τὴν ἀγαπημένη τοῦ, τοῦ ἔδωκε θάρρος.

«Σεβασμιώτατε, τοῦ εἶπε, δὲν ἔχομεν ἀνάγκη ν' ἀπολογηθοῦμε στοὺς ὑπηκόους μας. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐδηλώσαμεν, ὅτι ἀνήκομεν σ' αὐτὴ τὴ γυναῖκα πιστὰ καὶ ἐφ' ὅρου ζωῆς! Ἐτολμήσατε νὰ εἰσχωρήσετε ἀνάμεσα στὴ θέλησί μας, νὰ ἐξυχνιάσετε τὸ μυστικὸ μας καὶ νὰ διαφθείρετε τοὺς ὑπηρέτας μας· αὐτὸ μόνον ἓνας Μαζαρέν μποροῦσε νὰ τὸ κάμῃ ἀτιμωρητῇ. Θὰ μετριάσωμε τὴν ἀγανάκτησί μας, θὰ θυμηθοῦμε τὶς ὑπηρεσίες πὺ σᾶς ὀφείλει ὁ θρόνος, καὶ θὰ καταδεχθοῦμε νὰ σᾶς ζητήσωμε ὡς θεῖον τῆς μνηστῆς μας, συγγνώμην καὶ τὴν εὐλογίαν σας. Αὐτὰ εἶναι ἄρκετὰ γιὰ τὸν ἔγγονο τοῦ Ἑρρίκου Δ'. Δὲν θέλω νὰ πιστέψω ὅτι ἤλθατε νὰ ματαιώσετε μιὰν ἀπόφασιν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δὲν ἐννοῶ νὰ παραιτηθῶ, ὅσον καὶ δὲν θέλω νὰ πετάξω τὸ στέμμα μου. Ἐλπίζω μάλιστα, ὡς ὑπηρέτης τῆς Ἀποστολικῆς Ἐδρας, νὰ θελήσετε νὰ ἐπωφεληθῇτε τῆς τιμῆς καὶ νὰ ἐκτελέσετε ὁ ἴδιος τὸ μυστήριον. Θὰ γονατίσωμεν μπροστὰ σας σὰν παιδιά σας καὶ θὰ μᾶς εὐλογήσετε. Ἐλᾶ, Σαβιγνὺ, γρήγορα, φέρε ὅ,τι χρειάζεται!»

«Μὴ λαμβάνετε τὸν κόπο, κύριε Σαβιγνὺ! Δηλώνω πρὸς τὸν Παντοδύναμο Θεό, ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς δὲν θὰ γίνῃ.

Δηλώνω ἐπίσης, ὅτι κανεὶς ἀπὸ μᾶς, χωρὶς νὰ θέλω νὰ προσβάλλω τὸν βασιλέα, θὰ κινηθῇ ἀπὸ τὴ θέσι τοῦ, πρὶν παραιτηθῇ ὁ Λουδοβίκος 14ος τῆς Μαριέττας Μαντζίνι!»

«Μὰ τὸ Θεό!» φώναξε ἔξω φρενῶν ὁ βασιληᾶς. «Ὑπερτιμᾶτε τὴ δύναμί σας τόσο, πὺ μὲ κάνετε νὰ γελάσω! Μιὰ μόνον θέλησι ὑπάρχει στὴ Γαλλία, κ' αὐτὴ εἶναι ἡ δική μου· τὴ συγκατάθεσι τῆς κυρίας τὴν ἔχω. Μὴ μ' ἐρεθίζετε, Καρδινάλιε! Καὶ σύ, Φουτάνζ, πάρε τὸν Καρδινάλιο καὶ βάλε τον σὲ περιορισμό· ἐκεῖ θὰ θρῇ καιρὸ νὰ μετανοιώσῃ γιὰ τὴν ἀνυποταξία τοῦ».

Οἱ παρόντες ἀποστομώθηκαν μπρὸς τὴν ὀργὴ τοῦ μονάρχου.

«Δὲν σταματᾶτε λοιπὸν ἐδῶ, Μεγαλειότατε!» εἶπεν ὁ Μαζαρέν καὶ ἄρπαξε τὸ σταυρὸ ἀπὸ τὴν Ἀγία Τράπεζα. «Ἀφίνετε τὸν δάσκαλό σας, πὺ ὠδήγησε τὰ νειάτα σας, πὺ ὑπέφερε καὶ ἀγωνίστηκε γιὰ σᾶς, νὰ πέσῃ θῦμα τῆς παραφροσύνης σας. Μὰ τὴν ἀλήθεια! Ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος θὰ ἐξαγοράσῃ ἀκριβὰ τὴν εὐτυχία τοῦ, ὅσο καὶ ἡ Μαριέττα Μαντζίνι τὸ στέμμα, ἐὰν τὸ πληρώσετε μὲ τὸ αἷμα ἐνὸς γέροντος, τοῦ θεοῦ τῆς. Ἡ θέλησίς σας, βασιληᾶ μου, μπορεῖ μὲν νὰ καταστρέψῃ τὴ Γαλλία, ἀλλὰ δὲν φθάνει, ὥστε νὰ κάμετε τὴ νέα αὐτὴ βασίλισσα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου! Μὴ νομίζετε, Μεγαλειότατε, πὺς μιὰ ψεύτικη μετριοφροσύνη μὲ κάνει νὰ μιλῶ ἔτσι, καὶ ὅτι δὲν νοιώθω ὑπερηφάνεια νὰ ἰδῶ τὴν ἀνεψιά μου νὰ φορῇ τὴ βασιλικὴ πορφύρα· μὰ πάνω ἀπὸ τὴ φιλοδοξία μου νοιώθω τὴν ἀγάπη μου πρὸς τὸν οἶκον τῶν Βουρβόνων καὶ τὴν ἀκλόνητη ἀπόφασί μου νὰ ἐξασφαλίσω τὸ μόλις στερεωθὲν κρατικὸ οἰκοδόμημα εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ νὰ ἰδῶ σᾶς, βασιληᾶ μου, ὡς τὸν πιὸ κραταῖο μονάρχη τῆς γῆς! Μὲ τὸ νὰ στεφθῇ βασίλισσα ἡ Μαριέττα, θὰ ξαναζωντανέψῃ ἑκατὸ φορές χειρότερα ὁ ἐμφύλιος πό-

λεμος, θά κάμετε θανασίμους έχθρους τη μητέρα και τόν αδελφό σας, πού θά σας έκθρονίσουν! 'Η Μαριέττα Μαντζίνι δέν εἶναι γεννημένη γιά τὸ θρόνο—αὐτὸ τὰ λέει ὅλα! Κάμετε τὴν ἐκλογὴ σας, Μεγαλειότατε! ὅχι, ἐσὺ κάμε τὴν, παιδί τῆς συγχωρεμένης ἀδελφῆς μου. Σκέψου, ἂν ἡ χώρα αὐτὴ πρέπει νὰ καταστραφῇ ἐξ αἰτίας σου, ἐπειδὴ λησμόνησες τὸ καθῆκόν σου καὶ τὴ λογικὴ, χάριν ἑνὸς νεανικοῦ ἔρωτος! "Ὅ,τι ἔχω καὶ ὅ,τι εἶμαι σὰς ἀνήκουν, βασιληά μου, ὡς τὴν τελευταία πνοή! ἀφήστε μου μόνο αὐτὴ ἡ φτωχὴ κόρη καὶ τὴ συναίσθησι, ὅτι ἔάν ὁ κόσμος καταρασθῇ τὴ μνήμη τοῦ Καρδινάλιου Μαζαρέν, ἔάν τὸν ἀποκαλέσῃ σκληρὸ καὶ τυραννικό, ἦταν τέτοιος μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ προασπίσῃ τὴν ἰσχὺ καὶ τὴν τιμὴ σας καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς Γαλλίας!»

Γιὰ μιὰ στιγμή ἐπεκράτησε τρομακτικὴ σιγὴ. Ὁ νεαρὸς βασιληάς πού τὸν ἀγριοκυττάξε στὴν ἀρχὴ ὡς τὸν καταστροφέα τῆς εὐτυχίας του, κατέβασε τὸ χλωμό του κεφάλι, τὸ λιγερὸ του κορμὶ ἔσκυβεν ἄθελα ὑπὸ τὸ βάρος τῶν λόγων τοῦ Μαζαρέν. Πύρινα δάκρυα ἔβρεξαν τὰ μάγουλά του, ἐγονάτισε κ' ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ γηραιοῦ φίλου του. Ὁ Λουδοβίκος 14ος ἔκλαιε!

«'Αφῆσέ μου τὸν ἔρωτα τῆς νηότης μου!» εἶπε σιγά. «Μὴ ξεριζώνῃς ἀπὸ «τὴν φυχή μου αὐτὴν τὴν εὐτυχία, πού κανένα στέμμα, κανέναν οὐρανὸς δέν μπορεῖ νὰ μοῦ τὴ δώσῃ! Μαζαρέν, δάσκαλέ μου, φίλε μου, μὴ μὲ κάμῃς δυστυχῆ!»

«Δέν καταλάβατε λοιπόν, Μεγαλειότατε, ὅτι ὁ βασιληάς δέν μπορεῖ νὰ εἶναι εὐτυχής; "Ὅτι τὴ θέσι πού τοῦ ἔδωκεν ὁ Θεός, θάζοντάς τον πάνω ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, θά τὴν ξαγοράσῃ μὲ μόνωσι, γιὰ νὰ εἶναι μέγας; Πές τοῦ το ἐσύ, κόρη μου, ἔάν στὴν ψυχὴ σου ὑπάρχῃ μιὰ σπῖθα ἀπὸ τὸ πνεῦμά μου, ὅτι μιὰ ἡρεμὴ εὐτυχία, χωρὶς φθό-

νο, εἶναι γιὰ τὸν ἀπλὸ πολίτη, ὅχι ὅμως γιὰ κείνο, πού κυβερνᾷ ἓνα ἔθνος. Ποτὲ δὲ θά διασκελίσῃ τὸ χάσμα, πού τοῦ ἔβαλεν ἡ μοῖρα, χωρὶς νὰ δημιουργήσῃ καταστροφές, χωρὶς νὰ πέσῃ καὶ χωρὶς νὰ παρασύρῃ χιλιάδες στὴν πτῶσι του! "Ελα νὰ γίνῃς ἐσὺ δικαστής: 'Βγάλε τὴν ἀπόφασί γιὰ τὴ Γαλλία καὶ γιὰ μένα. Ὁ Θεός πού ἀγρυπνεῖ πάνω ἀπ' ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ βασιλεῖς, σὲ ἀκούει τούτῃ τὴν ὥρα! Στὸ δικαστήριό του σὲ παραδίδω σ' αἰῶνα τὸν ἅπαντα καὶ στὴν τιμωρίά του».

Ἡ Μαριέττα στέκονταν μπροστὰ τοῦ χλωμῆ, σὰν ἀπολιθωμένη, σὰν μάρμαρο, ἐνῶ ὁ βασιληάς κείτονταν χάμω γονατιστὸς μὲ λυγμούς. Μόνον ἡ τρεμουλά τοῦ κορμιοῦ τῆς μαρτυροῦσε τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς τῆς. "Ανοῖξε τὰ χεῖλιά της γιὰ νὰ πάρῃ ἀνάσα.

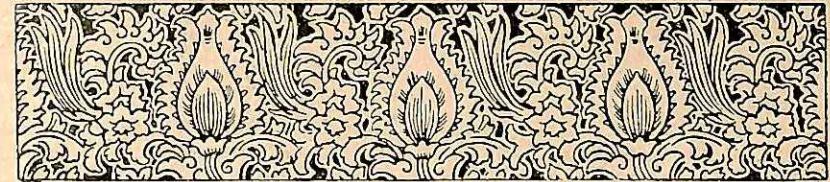
«Σοῦ λέω καὶ πάλιν, Μαριέττα», εἶπε μὲ τόνον ἀπόκοσμο ὁ Καρδινάλιος. «Θέλεις νὰ θάλῃς τὸ δεξί σου χέρι στὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος καὶ νὰ θυσιάσῃς τὸν ἔρωτά σου καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς, ἢ νὰ σύρῃς μαζύ σου σὲ ὅλη τὴ ζωὴ τὴν κατάρρα αὐτῆς τῆς ὥρας;» Λέγοντας αὐτὰ τῆς ἔτεινε τὸ Σταυρό.

Ἐκείνη ἔβαλε διστακτικὰ τὸ λευκὸ της χέρι πάνω στὸ Σταυρὸ καὶ εἶπε:

«'Εγώ, ἡ Μαριέττα Μαντζίνι, ἀπαρνοῦμαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου τὴν ἀγάπη μου καὶ κάθε σχέσι μὲ τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Λουδοβίκο τῶν Βουρβώνων, τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας!»

«Μαριέττα!» φώναξεν ὁ Λουδοβίκος καὶ σηκώθηκε. Ἐπῆγε νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ, μὰ τὸ χέρι τοῦ Μαζαρέν τὸν ἀπώθησε! «Μὲ τὴ δύναμι πού ἔχω, δέν σοῦ ἀνήκει πιά! 'Ιππότες καὶ κυρίες, ὅσοι ἀγαπᾶτε τὴ Γαλλία καὶ τὸ βασιληά σας, προστατεύσατέ τον ἀπὸ τὸν ἑαυτό του».

Ὁ Καρδινάλιος δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά του τὴ λιπόθυμὴ ἀνεψιά του, τὴν ἔβγαλεν ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο καὶ ὁ Φου-

KOZIMA BAGNER

Στὸ τέλος τοῦ 1937 ἐωρτάσθηκε στὴ Γερμανία ἡ ἑκατονταετηρίδα τῆς γεννήσεως τῆς Κόζιμας Βάγνερ. Τοιοῦτου εἶδους γιορταί, πού μᾶς φέρουν ἓνα μήνυμα περασμένου πολιτισμοῦ, μᾶς κάνουν νὰ τηρήσωμεν ζωντανὴ τὴ μνήμη μεγάλων ἀνθρώπων. Κάποτε πρέπει τίς ἀναμνήσεις νὰ τίς ξεχώσωμεν ἀπὸ παχὺ στρώμα μακρᾶς λησμοσύνης καὶ ἀλλοῦ πάλιν εἶναι ἀκόμα ρευστές, δέν ἔχουν τελείως ἀποκρυσταλλωθῇ. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὴν Κόζιμα Βάγνερ, τὴ γυναῖκα πού πέρα ἀπὸ τὸν τάφο ζῇ στὴν ἀντίληψί μας ὡς «ἀρχόντισσα τοῦ Μπαῦροῦτ. Στὸν καλλιτεχνικὸ κύκλο τοῦ Μπαῦροῦτ, ὅπου τὸ κέντρον εἶνε τὸ θαυερικὸ θέατρο καὶ ὁ οἶκος Βάνφρηδ, τὸ σπῖτι τοῦ Βάγνερ, ἀκούεται ἡ Κόζιμα καὶ σήμερὰ ἀκόμα σὰν τὸ γέρο—Τιτουρέλ στὸν Παρσιφάλ,, πού τὰ λόγια του, σὰν νάβγαιναν ἀπὸ τὸν τάφο, φαίνονταν ὡς τόσο στοὺς ἱππότες τοῦ Γκράλ σὰν λόγια τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν ἐπέτειο ὅμως αὐτῆς τῶν 100 χρόνων, παραμερίζοντας τὰ γνωστά, θά ζητήσωμε μιὰ καινούρια προοπτικὴ, γιὰ νὰ κρίνωμε τὴ μεγάλη προσωπικότητα τῆς Κόζιμας. Γιατί στὸ διάστημα τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου τὰ πράγματα ἀλλάζουν: ὅσον ἀπομακρυνόμαστε ἀπ' αὐτὰ, πλησιάζουμε πρὶν πρὸς τὴν ἀλήθεια. Ἡ γυναῖκα, πού τὴν κυρίευσεν ἓνα θαυερικὸ πάθος πρὸς τὸν Βάγνερ, πού ἤθελε νὰ πεθάνῃ κι' αὐτὴ, ὅταν ἐκεῖνος ἔκλεισε τὰ μάτια, καὶ ἡ ἀρχόντισσα τοῦ Μπαῦροῦτ—αὐτοὶ εἶναι οἱ δυὸ πόλοι,

τὰνζ τὸν βοήθησε νὰ τὴν μεταφέρῃ.

Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ νεανικοῦ ἔρωτος τοῦ Λουδοβίκου 14ου. Ἡ Μαριέττα Μαντζίνι χάθηκε μέσα στὴν ἀνεμοζάλη τῆς ζωῆς, ὅπου δέν ὑπῆρχε πιά κανένα στοργικὸ χέρι νὰ τὴν καθοδηγήσῃ. Ὁ Λουδοβίκος ὅμως ἀνέβηκε ὡς τὸν ἥλιο τῆς δόξας καὶ τοῦ μεγαλείου, ὅπως ὅμως τοῦ τὸ προεῖπεν ὁ Μαζαρέν: «Μὲ μοναξιά κ' ἐρημιὰ στὴν καρδιά».

Μετάφρασις Ε. Ρ.

ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους πρέπει ν' ἀναζητήσωμε τὴν εἰκόνα τῆς Κόζιμας.

Χώρια ἀπὸ τίς πολλές παραδόσεις καὶ βιογραφικὲς σημειώσεις, πού στήθηκαν ὡς φιλολογικὰ μνημεῖα μετὰ τὸν θάνατόν της, μόνον ἡ ὁλάκαιρη ἀλήθεια θά μπορέσῃ νὰ φωτίσῃ τὴν ἀξιοπρέπεια τῆς ζωῆς αὐτῆς. "Ενα μόνον φιλολογικὸ σημεῖο ὑπάρχει, πού τὸ ἀτενίζομε μὲ θαθεῖα κατάνυξι: ὀλίγες φράσεις σ' ἓνα μέρος ἀνεπίσημο! Πρέπει νὰ τίς ψάξωμε καὶ νὰ τίς ἀνασύρωμε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ πολλά, πού μάζεψεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ Νήτσε, στὴ βιογραφία τοῦ ἀδελφοῦ της. Ἐκεῖ θρίσκεται καὶ μιὰ ἐπιστολή, πού ἔγραψεν ὁ Νήτσε στὴν Κόζιμα, ὅταν ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ Βάγνερ.

«Δέν εἶσθε ἄλλοτε ἐναντία, ἔγραφε, ν' ἀκούσετε τὴ φωνή μου σὲ σοβαρὲς περιστάσεις: καὶ τώρα πού μανθάνω πὼς σὰς ἐπληξε τὸ πῶς, σοβαρὸ δυστύχημα, δέν ξέρω ἄλλοιῶς νὰ ἐκδηλώσω τὸ αἰσθημά μου, παρά νὰ τὸ στρέψω πρὸς σὰς, καὶ μόνο πρὸς σὰς. "Ὅχι, ἐκεῖνο, πού χάνετε, ἀλλ' ἐκεῖνο πού κατέχετε τώρα, βλέπει ἡ ψυχὴ μου: καὶ ὀλίγοι θά ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πού μποροῦν μὲ τόση θαθεῖα πεποίθησι νὰ εἰποῦν: «Ὅλα ὅσα ἔκαμα ἦταν καθῆκόν μου νὰ κάμω χάριν τοῦ ἑνὸς καὶ τίποτε ἄλλο—κι' αὐτὸ ἦταν ἡ ἀμοιβή μου! Ἐζήσατε γιὰ ἓνα μόνον σκοπὸ καὶ σ' αὐτὸν θυσιάσατε τὰ πάντα, πάνω δὲ ἀπὸ τὸν ἔρωτα ἐκεῖνου ἐνοιώσατε τὸ ὕψιστο πού διανοήθηκα ὁ ἔρωτας κι' οἱ ἐλπίδες του: αὐτὸ ἐξυπηρετήσατε, σ' αὐτὸ ἀνήκετε καὶ σεῖς καὶ τ' ὄνομά σας, μὲ ὅσα δέν πεθαίνουν μαζύ μὲ τὸν ἄνθρωπο. "Ετσι σὰς ἀτενίζω σήμερὰ, ἔτσι σὰς ἔβλεπα πάντοτε, ἂν καὶ ἀπὸ πολὺ μακριά, ὡς τὴν πρὶν ἀξιολάτρευτὴ γυναῖκα, πού κλείνω μέσα στὴν καρδιά μου».

Στὴν πλατεῖα ζωὴ τῆς Κόζιμας Βάγνερ ὑπῆρχεν ὡς τώρα ἓνα σημεῖο, πού ἡ κοινὴ γνώμη θαρροῦσε πὼς ἔπρεπε νὰ ἀγνοῇ ἢ νὰ τὸ καλύπτῃ. Πολὺ ἄδικο! Δέν εἶναι ἄξιο τῆς ὑπέροχης αὐτῆς γυναίκας νὰ θέλουν νὰ σκεπᾶσιν ἐκεῖνο, πού ὡς τόσο ἔδωσε στὴ ζωὴ της,

τη βαθυτάτη έννοια: αυτό που κατείχε, που απ' όλους τους συγχρόνους της την κατάλαβε ίσως μόνον ο Νήτσε. Γιατί το πιο ψηλό και το πιο χαμηλό στη ζωή της Κόζιμας στέκεται και πέφτει με μιά έννοχή, και οι εορτάζοντες την εκατονταετηρίδα της «άρχοντισσας του Μπάυρουτ» έχουν καθήκον να ξεκαθαρίσουν την αλήθεια, για να την καταλάβουν έντελως. Έχουν δε άδικο να την κρίνουν μόνον από την εποχή που έγινε Κόζιμα Βάγνερ ή που συνδέθηκε στενά με τον Βάγνερ. Ός το σημείο αυτό υπάρχει μιά ζωή 28 χρόνων, παιδική ηλικία, νεότης, γάμος, μητρότης, μα σε τόσο ευθεία γραμμή, που σαν πίσω απ' όλα αυτά υπήρχε ένας και μόνος σκοπός: το φθάσιμο σ' εκείνο το σημείο, που έφερε στον Βάγνερ και στο έργο του τη μεγάλη καμπή, την ιδεαλιστική αγάπη και τον θαυμασμό του νεαρού βασιληά της Βαυαρίας. Από τότε που ο θασυλικός του φίλος τον έκάλεσε κοντά στο θρόνο του, ο Βάγνερ ένα και μόνο πόθο είχε, να έχη κοντά του στο Μόναχο τον Χάνς και την Κόζιμα φόν Μπύλω: τον Μπύλω ως διευθυντή της ορχήστρας, που αυτός μόνον ήξερε να δώσει την πρέπουσα μορφή στο νέο μουσικό δράμα, και την Κόζιμα, τη φίλη, που είχε πάνω στη χαώδη ψυχή του Βάγνερ τόσο καταπραϋντική έπιρροή.

Τα γεγονότα όμως που επρόκειτο να ξεσπάσουν τον Ιούνιο του 1865, φθάνουν ως τον Νοέμβριο του προηγούμενου χρόνου, οτε η Κόζιμα φόν Μπύλω και ο Βάγνερ σ' έναν περιπάτο, που έκαμαν στο Βερολίνο, αλληλοεξομολόγησαν τον έρωτά τους και με λυγμούς και δάκρυα υπεσχέθησαν ν' ανήκουν ο ένας στον άλλο.

Η μετακόμιση των Μπύλω στο Μόναχο είνε το σημείο από το οποίο εξώρμησε κάτι, που ενδιαφέρει ολόκληρο τον γερμανικό λαό. Τα προϋπάρχοντα στη γυναίκα αυτή των 28 χρόνων, δεν ήταν παρά μιά προετοιμασία για τη μέρα εκείνη, όπου η είμαρμένη την καλούσε να κάμη δική της μιάν υπόθεσι και να την εξυπηρετήσει 65 χρόνια.

Η Κόζιμα ήταν η δεύτερα κόρη του μεγάλου μουσουργού και θιρτουόζου Λίστ. Πλούσια ήταν η κληρονομία που έλαβε από τους γονείς της, από μόν τον πατέρα την ξεχωρη μουσικότητα, από δέ την μητέρα, την κόμησσα Μαρίαν ντ' Άγκου, γνωστήν συγγραφέα στο γαλλικό φιλολογικό κόσμο, υπό το ψευδώνυμο Δανιήλ Στέρν επήρε μιά μεγάλη και θερμή ψυχική δύναμι. Χαρούμενη και ξέγνοιαστη παιδική ηλικία δεν έγνώρισε η Κόζιμα, ούτε

τ' αδέλφια της Μπλαντίνα και Δανιήλ. Η μητέρα του Λίστ, που ζούσε στο Παρίσι, θά ηταν ίσως κατάλληλη ν' αναθρέψη τα εγγόνια της, άλλ' η ανατροφή τους διευθύνονταν με αοστηρές διαταγές από μακριά από τον πατέρα, υπό την έπιρροή της περιγηπίσης Βιτγενστάιν. Αί δύο παιδαγωγοί των παιδιών στο Παρίσι ησαν άνω των 70 χρόνων. Η εκπαίδευς των ηταν θρησκευτική, αοστηρά καθολική, οι έπιστήμες, οι γλώσσες και τα έργα της παγκοσμίου φιλολογίας, αυτά κυρίως ησαν τα θέματα, που μελετούσαν οι κόρες του Λίστ. Για την Κόζιμα πρσεξείχε και η μουσική, και στον πατέρα της, που τον λάτρευε, ανέφερε σε κάθε γράμμα τας προόδους, που έκανε στο πιάνο.

Έτσι εκπαιδούνταν οι κόρες του Λίστ σαν περιγηπίσες από τη μιά μεριά, αλλά και σαν καλόγρηες από την άλλη. Μόνον πραγματικά παιδιά δεν τους επέτρεπαν να είνε. Από νωρίς κατελάμβαναν πώς στην οικόγένειά τους υπήρχαν πράγματα, που δεν έπρεπε ν' αντικρύσουν με άφέλεια, αλλά με διπλωματία. Ο Λίστ με όλη την αυθόρμητη τρυφερότητα, που είχε για τα παιδιά του, δεν ηταν εύκολος πατέρας και όταν στη ζωή της κόρης των 16 χρόνων εμφανίζεται η μητέρα, η Μαρία ντ' Άγκου, και με τη χάρι και τη ζεστασία της κερδίζει τις καρδιές των θυγατέρων, αναγκάζεται η Κόζιμα να γίνη διπλωμάτισ και να παραστήση στον πατέρα της το γεγονός αυτό ως κάτι τι άσήμαντο.

Με την είσοδο όμως της μητέρας στη ζωή των παιδιών αλλάζει η τύχη των κοριτσιών. Ο Λίστ διατάσσει: Να φύγουν από το Παρίσι. Το πατέρα η έπιθυμία ηταν να τις παντρέψη, για να ζήσουν μιά ζωή άστική, τακτοποιημένη, η έπιρροή όμως της Μαρίας ντ' Άγκου δεν ηταν κατάλληλη για να εξυπηρετήσει αυτά τα σχέδια. Έτσι μεταφέρονται τα κορίτσια στο Βερολίνο. Εκεί ζούσε ο καλύτερος μαθητής του Λίστ, ο Χάνς φόν Μπύλω, και στο σπίτι της μητέρας του θρήκαν τα παιδιά λίγη οικογενειακή περίθαλψη. Η Κόζιμα δεν άργησε να συνηθίση στο Βερολίνο: ο Μπύλω αγωνίζονταν τότε για το νεορωμαντισμό στη μουσική, δηλ. για τον Λίστ και τον Βάγνερ και η Κόζιμα συναγωνίζονταν μαζί του. Ύστερα από μιά θυελλώδη συναυλία ο Μπύλω λιποθύμησε από τις αντιδραστικές εκδηλώσεις του κοινού. Έπειτα από τι θραδεία εκείνη άρραβωνιάστηκε με την Κόζιμα, που ηταν τότε 17 χρόνων, χωρίς πολύ καρδιοχτύπι. Έμειναν δέ δυο χρόνια άρραβωνιασμένοι.

Το 1881 γράφει προς την κόρη της Δανιέ-

λα για την εποχή εκείνη: «Όταν πρό 26 χρόνων ο πατέρας σου μου εξωμολόγησε τον έρωτά του, παρουσιάστηκαν ένα σωρό δυσκολίες κ' εμπόδια, που δεν ήθελαν να τα έμπιστευθούν στα 17 μου χρόνια. Δύο χρόνια έζησα σε μιά πολύ περίεργη κατάσταση, δεν είχα ανακοινώσει σε κανένα τους άρραβώνας μας. Όταν δέ παντρευτήκαμε, κ' εγώ δεν ξέρω πώς έγινε. Μένει όμως, όπως και πριν, η ακούραστη συναγωνίστρια του Μπύλω, και όταν ακόμα γίνεται μητέρα και όταν με τα λίγα μέσα που είχαν την άπορροφή το σπίτι της, που το θέλει να είνε από τα πρώτα στους μουσικούς κύκλους του Βερολίνου.

Όταν ο Βάγνερ κάλεσε τους Μπύλω στο Μόναχο, όχι μόνον εξησφάλισε στον εαυτόν του τον δαιμόνιο διευθυντή ορχήστρας, αλλά θασίστηκε και στη γυναίκα, που με τη μορφωσι και την πείρα της θά τον βοηθούσε στο έργο του, όπως κανένας άλλος. Η ικανότητά της να κυβερνά τους ανθρώπους και να είνε κυρία των περιστάσεων, προήρχονταν από μιά έσωτερική άνωτερότητα. Με πόση διπλωματία και τέχνη μεταχειρίστηκε τον βασιληά με τον ευερέθιστο χαρακτήρα, για να μη άποσύρη την εύνοιά του από τον Βάγνερ και το έργο του! Από την εποχή του Μονάχου, που η Κόζιμα αφιερώθηκε έντελως στο Βάγνερ, μπήκε το θεμέλιο του έργου του Μπάυρουτ.

Στο γερμανικό λαό ζή μιά παράδοσι: Λένε οτι για την άποπεράτωσι των μεγάλων καθεδρικών ναών χρειάζεται πάντοτε να θυσιασθή ένας άνθρωπος, αναφέρουν δέ οτι το θύμα ηταν η ο άνώνυμος αρχιτέκτων η μιά παρθένος. Μα και το μουσικόδραμα, το πιο μνημειώδες έργον τέχνης της εποχής του απήτησε το θύμα του: τον Χάνς φόν Μπύλω. Η ζωή του έσπασε, γιατί το Μπάυρουτ του πήρε και την Κόζιμα, και τον Βάγνερ, τη σύζυγο και το φίλο, και δεν μπορούμε σήμερα να κρίνωμε για ποιόν από τους δυο πόνεσε πιο πολύ.

Εκεί, που στο Μόναχο ο Μπύλω έβαζε όλη τη δύναμή του για ν' αναδείξη το έργο του Βάγνερ, η κακογλωσσία που έθιγε την ανδρική του τιμή, ώργιζε γύρω του. Όλοι ήξεραν τί συνέβαινε, μόνον αυτός δεν ήξερε τίποτε. Με τη φανταστικά πλατειά ζωή που έκανε ο Βάγνερ, μπόρεσε να σκεπάση τόσο καιρό την αλήθεια των σχέσεών του με την Κόζιμα. Ο βασιληάς μάλιστα αναγκάστηκε να δώσει το βασιλικό του λόγο, για ν' άποκρούση τις συκοφαντίες, που έν τούτοις δεν ησαν συκοφαντίες.

Κ, έδω συναντώμε την ένοχή μιά ένοχή ο-

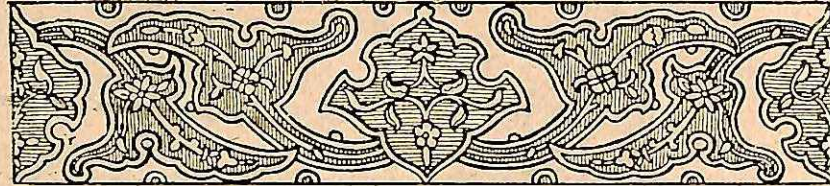
μως που γίνεται είμαρμένη. Δεν είνε γνωστή καμιά στιγμή στη ζωή της Κόζιμας—η οποία από την ήμέρα εκείνη διήρκεσεν ακόμα 65 χρόνια—που να μεταμελήθηκε, που να ήθελε αυτό το κάτι να μη είχε συμβή. Το διάθημά της το πλήρωσε με πραγματικότητα την ένοχή την έβαλε μέσα στην ψυχή της, την έκαμε κτήμα της, πυρήνα του θίου της.

Ο Νήτσε από διαίσθησι έννοιωσε την ψυχή της, κατάλαβε πόσες δυνάμεις θά έλευθερώνονταν μέσα της με την «έννοχή».

Η Κόζιμα Βάγνερ έγινε η άρχοντισσα του Μπάυρουτ, γι αυτό θυσίασε τα πάντα. Λέγοντας άρχοντισσα, δίδομεν ως τόσο μιάν έσφαλμένη εικόνα των προσπαθειών της για το θανερικό έργο, και ζώντος του Βάγνερ και στα 49 χρόνια της χηρείας της. Η Κόζιμα δεν ηταν πάνω από τα πράματα, αλλά μέσα σ' αυτά, οτι έδωκε στο Μπάυρουτ ηταν σύμφωνα με τις γνώσεις, τις αντίληψεις, τις αιθήσεις και τις δυνάμεις της: στη σχέση της δέ με τους μεγάλους διευθυντάς ορχήστρας και καλλιτέχνες της εποχής εκείνης ώδηγήθηκε από το μεγάλο της οργανωτικό ταλέντο, αλλά και απ' αυτόν τον Βάγνερ, που την είχε μυήσει σε όλες τις λεπτομέρειες.

Τώρα που εορτάζεται η πρώτη επέτειος των εκατό χρόνων της Κόζιμας Βάγνερ, και μπαίνει στη δεύτερη, δεν πρέπει να ξεετάσουν τη ζωή της σ' εκείνα μόνο που μπήκαν στη δημοσιότητα και μένουν ζωντανά. Ίσως έπρεπε να ξαναζωντανέψουν και την ήρεμη, έσωτερική εικόνα του θίου της, να την παρακολουθήσουν στο σπίτι της, στην οικόγένεια, στο γραφείο της, όπου γράφει το ήμερολόγιό της, στο δωμάτιο των παιδιών της, με τις έννοιες της στοργικής μητέρας, τις φροντίδες της για τις μεγάλες πιά κόρες, που είχαν πατέρα τον Μπύλω, και στη συμβίωσί της με τον Βάγνερ, που η έμπαθής και άχαλίνωτη φύσις, με όλη τη μεγάλη αγάπη που της είχε, δεν της έκαμνε εύκολη τη ζωή.

Σε μιά έπιστολή της προς την κόρη της Δανιέλα όμιλεί η Κόζιμα για τρεις πνευματικές πρωταρχικές ιδιότητες: για τη παγανιστική υπερφάνεια, για τη κοσμική φρόνησι και τη χριστιανική άρετή. Αυτές ησαν οι δυνάμεις που την ώδηγησαν σε όλες τις περιστάσεις της ζωής της. Την έννοια της χριστιανικής άρετής, την επήρεν ως παιδί με την αοστηρή καθολική ανατροφή. Την κοσμική φρόνησι την είχεν εκ γενετής. Τη βλέπομε στα γραφόμενά της τα τελευταία της χρόνια, όταν ηταν ά-

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ διακοσμητική εἶναι μιά τέχνη, πού ἀρμόζει ἐξαιρετικά στήν γυναῖκα. Μὲ τὴν λεπτὴν αἴσθησι τοῦ καλοῦ καὶ τὴν φυσικὴ ἐπιδεξιότητα πού ἔχει ἔμφυτον, ὅταν μαζὺ μ' αὐτὰ ὑπάρχει ταλέντο καλλιτεχνικὸ καὶ ἐργατικότης, συντελοῦνται θαυμαστὰ ἀποτελέσματα. Ἡ ἔκθεσις τῆς κυρίας Διαμαντοπούλου — Γαβαλά μὲ τὰ περίφημα σμάλτα τῆς, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Ἀγγλίας, καὶ αἱ ἐκδόσεις καλλιτεχνικῶν βιβλίων τῆς δεσποινίδος Σελέστ Πολυχρονιάδου εἶνε τρανὰ δείγματα τί κατορθώνει μιά πραγματικὴ καλλιτέχνης εἰς τὸ εἶδος αὐτό.

Τὰ σμάλτα τῆς κ. Διαμαντοπούλου εἶνε γνωστά καὶ ἀπὸ ἄλλας ἐκθέσεις τῆς, καὶ μᾶς ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ γράψωμε λίαν θαυμαστικῶς. Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορά κατορθώνει μὲ τὴν περίφημη τεχνικὴ τῆς νὰ μᾶς παρουσιάσῃ μιά σειρά ἀπὸ πορτραῖτα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Α. Α., Β. Β., Υ. Υ. τῶν Πριγκήπων, τοῦ Προέδρου κ. Μεταξᾶ καὶ ἄλλων, πού ἀποκαλύπτουν ἕνα πραγματικὸ ταλέντο εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος, πού ὡς γνωστὸν, παρουσιάζει τόσες δυσκολίες στὴν ἐκτέλεσι καὶ δύναται νὰ συγκριθοῦν μὲ τὶς θαυμάσιες miniatures γνωστῶν καλλιτεχνῶν. Ἐπίσης μιά συλλογὴ ἀπὸ συνθέσεις θρησκευτικὰς καὶ μὲ ἄλλα θέματα, καθὼς καὶ διάφορα ἀντικείμενα, κύπελλα, τάσια, θάλας καὶ εἰδῶν εἰδῶν κομψοτεχνήματα, μὲ τὰ θαυμάσια λαμπερὰ χρώματα εἰς ζαφείρια, τοπάζια καὶ lapis lazuli, μᾶς μαγεύουν τὸ μάτι.

Ἡ δις Πολυχρονιάδου εἰς τὴν Ἐκθεσὶν τοῦ Βιβλίου Ἐταιρίας Φιλοτέχνων, μὲ μίαν σειρὰν

καλλιτεχνικωτάτων ἐκδόσεων, ἐμπνευσμένων ἀπὸ ἔργα Ἑλλήνων καὶ ξένων συγγραφέων, μᾶς δείχνει ὅλον τῆς τὸ ταλέντο στὸ εἶδος αὐτό μὲ μιά ποικιλία θεμάτων παρμένων ἀπὸ τὴν νέα γραφὴ, ὅπως τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον, πού ἀγόρασε ἡ κυρία Χωρέμη ἢ τὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ «Ὡδὴ στὴ Σελήνῃ» καὶ ὁ «Κρητικὸς», ἀγορασμένα ἀπὸ τὸν κ. Ἀν. Μπενάκη ἢ ἀκόμα τοῦ κ. Ζαχ. Παπαντωνίου «οἱ Γάτοι» καὶ τοῦ κ. Μπασιτᾶ «τὰ Ἀλιευτικά». Τὸ κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ εἶνε μέσα στὸ πνεῦμα τοῦ συγγραφέως καὶ μὲ τόση καλλιτεχνικὴ αἴσθησι καμωμένα. Ἐπίσης τοῦ παλαιοῦ Ἰνδοῦ Ἀμαροῦ τὰ ποιήματα ἀποδίδονται τόσο καλὰ μὲ τὴν χλιδὴ εἰς χρώματα καὶ σύνθεσι τοῦ Ἀσιατικοῦ παραμυθένιου πλούτου.

Εἰς τὴν ὁδὸν Καραγεώργεβιτς 8, πρώην Ἀτελιέ, ἡ Ἐκθεσις Τσεχοσλοβακίας, τὴν ὁποίαν ὀργάνωσεν ἡ ἐδῶ παροικία, καθὼς καὶ ἡ Πολωνικὴ Ἐκθεσις εἰς τὸ Ζάππειον, ἡ ὁποία ἐγκαινιάσθη μετὰ μεγάλης ἐπισημότητος, παρουσιάζει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Α. Α., Β. Β., Υ. Υ. τῶν Πριγκήπων, μᾶς παρουσιάζουν ἡ μὲν πρώτη ἔργα μόνον χαρακτηριστικῆς, ἡ δὲ δευτέρα ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, ξυλογλυπτικῆς καὶ βιβλιοδετίας. Εἰς τὰ ἔργα αὐτὰ ἀναγνωρίζει κανεῖς, ὅτι ἡ τέχνη ἔχει μιά παλὴν παράδοσι, ἐπομένως καὶ μιά σταθερότητα εἰς τὴν ἐξέλιξίν τῆς, χωρὶς πολλὰ παρασπράττημα καὶ ἀμφιταλαντεύματα, ὅπως συμβαίνει στὸ νέα κράτη πού ψάχνουν νὰ θροῦν τὸ δρόμο τους.

ΑΘ. ΠΕΔΙΑΔΟΥ

κόμα καλὰ, καὶ ὅταν τὰ χέρια τῆς εἶχαν κουρασθῇ ἀπὸ τοὺς πολυεῖς διπλωματικούς ἀγῶνες γιὰ τὸ μουσικόδραμα τοῦ Βάγνερ σ' ἐπιστολὰς πρὸς μιά φίλη τῆς στὸ Βερολίνο βρίσκονται πού καὶ πού μικρὰ παρατηρήσεις καὶ κρυμμένες παρακλήσεις, γιὰ νὰ μεταχειρισθῇ ἡ φίλη τὴν ἐπιρροή τῆς γιὰ τὰ ἔργα τοῦ γυιοῦ τῆς Σίγφρην. Αἱ φράσεις αὐτὲς μαρτυ-

ροῦν τόσο πολὺ μητρικὸ φίλτρο, πού κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ τὶς παρεξηγήσῃ.

Ἡ εἰδωλολατρικὴ ὑπερφάνεια—αὐτὴ ἦταν τὸ πρωταρχικὸ ζωτικὸ νεῦρο τῆς Κόζιμας: ἡ ἀπόλυτη πίστις τῶν ἀρχαίων πρὸς τὸ πεπρωμένον ἦταν μέσα στὸ αἷμα τῆς. Αὐτὸ δὲ ἦταν ἐκεῖνο, πού νειώθωντας ἕνας Νῆτσε, βρίσκονταν στὴν ψυχὴ του ἐνωμένος μαζὺ τῆς.

Ε. Ρ.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

(Ἐντυπώσεις)

Ἡ πρώτη συναυλία τοῦ νέου ἔτους ἦτο ἡ δοεῖσα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν γάμων τῆς Α. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου μετὰ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκήπισσης Φρειδερίκης. Τὸ Β. Θέατρον, ὅπου ἐδόθη, ἐπανεῦρε τὴν αἴγλην παλαιῶν ἡμερῶν. Ολόκληρος ὁ πρῶτος ἐξώστης εἶχε διατεθῇ διὰ τὴν Βασιλικὴν Οἰκογένειαν καὶ τοὺς ὑψηλοὺς τῆς ξένους, διὰ τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ τοὺς ὑπουργούς.

Αἱ Ἑλληνίδες θασιλοπούλες διεκρίνοντο διὰ τὴν ὁμορφίαν καὶ τὴν χάριν των, εἰς τὴν ὁποίαν προσέθετον τὴν ἀκτινοβολίαν των θαρύτιμα ὀδαμαντοκόλλητα διαδήματα καὶ περιδέρια ἀπὸ διαφόρους πολυτίμους λίθους καὶ μαργαρίτάρια. Γύρω των ἡστραπτον χρυσοκέντητοι στολαὶ καὶ παράσημα· ποτὲ δὲν εἶχομεν ἰδῆ τόσα πολλὰ συγχρόνως.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Ὀρφέως τοῦ Γκλόκ, ὑπῆρξεν, ὅπως πάντοτε, ἐπιτυχεστάτη, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Οἰκονομίδου, μὲ τὴν σύμπραξιν τῆς Χορωδίας Ἀθηνῶν, ἥτις ἐξετέλεσεν ἀκόμη μὲ πολὺ μπῆρο τὸ θαυμάσιον Ἀλληλούϊα τοῦ Χαϊνδελ. Κατόπιν ἡ ὀρχήστρα συνώδευσε τοὺς ἑλληνικοὺς χορούς, τοὺς ὁποίους ἐχόρευσαν κορίτσια τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων μὲ τὰ θαυμάσια τοπικά φορέματα τῆς Μακεδονίας, τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν νήσων. Οἱ ξένοι κυριολεκτικῶς ἐξετρελλάθησαν μὲ τὴν ἐθνικὴν μας αὐτὴν ἐπίδειξιν.

Τὴν 11ην Ἰανουαρίου ἐδόθη εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» ἡ πέμπτη συμφωνικὴ συναυλία τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀλθέρτου Βόλφ. Ὁ Γάλλος μουσικὸς ἀπεδείχθη σοφὸς καπελμαίστερ, γνωρίζων νὰ ἐπιτυχάνῃ λεπτοὺς χρωματισμούς. Εἰς τὴν συμφωνίαν εἰς Ρε τοῦ Μότσαρτ, ἔδωκε κάτι λεπτότατα πιανίσσιμα, τὰ ὁποία σπανίως κατορθώνει νὰ ἀποδώσῃ ἡ ὀρχήστρα μας. Κατόπιν μὲ πολλὴν λεπτότητα καὶ χάριν ἐξετέλεσθη ἡ Χορευτικὴ Σουίτα τοῦ Ραμῶ, ἐκ τοῦ μπαλλέτου «Κάστωρ καὶ Πολυδεύκη». Ὅλη ἡ χάρις, ὅλη ἡ κομψότης καὶ ἐλαφρότης τοῦ 18ου αἰῶνος εἶναι κλεισμένα μέσα εἰς τὰ κομματάκια αὐτά, καὶ τόσον ζωηρά, ὥστε νομίζει κανεῖς, ὅτι θλέπει τὰς ὠραίας μαρκησίας μὲ τὰ πουδραρισμένα μαλλιά καὶ τὰ ὑψηλὰ τακούνια, μὲ τὰ φουσκωτὰ φορέματα καὶ τὶς σφικτὲς μέσες νὰ χαμογελοῦν

εἰς τοὺς μεταφορεμένους καθαλλιέρους των, πού ὑποκλίνονται ἐμπρὸς των μὲ τόσην χάριν καὶ ἁρμονίαν. Ὅλη ἡ γοητευτικὴ ἐπιπολαιότης των εἶναι μέσα εἰς τὴν μουσικὴν τοῦ Ραμῶ. Ὁ λιγώτερον ἐπιτυχὴς ἦτο ἡ ἐκτέλεσις τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Freichutz τοῦ Βέμπερ, ἰδίως τοῦ πρώτου μέρους τῆς. Κατεχειροκροτήθη ἐντούτοις μανιωδῶς ὑπὸ τοῦ κοινού, τὸ ὁποῖον ἐνεθουσιάσθη ἀπὸ τὸ τόσον συναρπαστικόν, γεμάτο μπῆρο τέλος, πού πάντοτε ἔλκυει καὶ παρασύρει.

Ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκτέλεσις τῆς Συμφωνίας εἰς Ρε ἔλας. τοῦ Φράνκ, ἡ ὁποία θεθαίως εἶναι μιά ὠραία σύνθεσις, μὲ πολλὴν ἐνότητα, καὶ πολλὴν ζωὴν, ὀλίγον ὅμως μονότονος, παρ' ὅλην τὴν τέχνην, ἣν μετεχειρίσθη ὁ κ. Βόλφ, διὰ νὰ ἀναδείξῃ καὶ ζωηρεύσῃ τὰ μοτίβα τῆς καὶ παρ' ὅλους τοὺς χρωματισμούς, οὓς ἐπέτυχεν.

Ἡ συναυλία ἐτελείωσε μὲ τὸ Βάλς τοῦ Ραβέλ. Εἶχομεν καὶ ἄλλοτε ἀκούσει τὸ χορογραφικὸν αὐτὸ σύστημα, ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν ἡ μπαγκέτα τοῦ Βόλφ κατάρθωσε νὰ ἐμφυσῇ μέσα εἰς αὐτὸ ὅλην τὴν ψυχὴν τοῦ θάλας, τοῦ ὠραίου βιεννέζικου θάλας, πού ἀπεθανάτισθη ἀπὸ τοὺς Στράους. Ὅλη ἡ λικνιστικὴ γοητεία, ὅλη ἡ αἰσθηματικότης, ἡ ἀναμεμιγμένη μὲ τὴν ζωηρότητα καὶ χάριν, πού περιέχεται στὰ θάλας αὐτὰ ἀπεδόθησαν θαυμάσια καὶ αἱ παράδοχοι «ἁρμονίαι», εἰς τὰς ὁποίας ἀρέσκειται ὁ Ραβέλ, δὲν ἐφάνησαν τόσον... παράδοχοι.

Ἡ ὀρχήστρα τοῦ Ὁδεῖου ἔδωσεν ἀκόμη τὴν 16ην Ἰανουαρίου μίαν συμφωνικὴν συναυλίαν, μὲ τὴν σύμπραξιν τοῦ Ἰταλικοῦ Τρίο Καζέλλα, Πιολτρονιέρι καὶ Μπονοῦτσι, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Φ. Οἰκονομίδου. Κατ' ἀρχὰς ἐξετέλεσθη ἡ Συμφωνία τῆς Βασίλισσας τοῦ Χάϋδν, ἐπανομασθεῖσα οὕτω, διότι εἶχεν ἀρέσει ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Μαρίαν Ἀντουανέταν. Γραμμένη μὲ ὅλην τὴν κλασσικὴν σταθερότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν γαληνιαν ἐκείνην εὐθυμίαν, πού χαρακτηρίζει τὸν Χάϋδν, εἶναι μιά ἀπὸ τὰς 18 σημαντικωτέρας συμφωνίας του. Καὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς συμφωνίας ἐξετελέσθησαν ἐξαιρετικῶς καλὰ καὶ τὸ κοινὸν ἐνθουσιασμένον ἐχειροκρότησε ζωηρότατα τὸν κ. Οἰκονομίδην.

Τὸ τρίο ἐξετέλεσε, τῇ συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας, ἕνα κονσέρτο τοῦ κ. Καζέλλα, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο εἰς τὸ πιάνο, ὁ κ. Πολτρονιέρι ἔπαιξε βιολί καὶ ὁ κ. Μπονοῦτσι βιολοντσέλλο. Ἡ συνθεσις τοῦ Ἰταλοῦ μουσουργοῦ δυνατόν νά κρίνεται ὡς σοφὴ ἀπὸ τοὺς εἰδικούς, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ἄλλοι, ἀνεζητούσαμεν μέσα εἰς τὸν πολὺν θόρυβον κάποιον συνειρμόν, κάποιαν ἐνότητα, χωρὶς νὰ τὰ εὐρίσκωμεν. Τὸ Rondo, μὲ τὸ ὁποῖον τελειώνει τὸ κονσέρτο, ἔχει ἐντελῶς τὸν ρυθμόν καὶ τὸν τύπον τῆς ταραντέλλας. Ὅσοι εἶχαν ἀκούει ἄλλοτε τὸν κ. Μπονοῦτσι, ἐλυπήθησαν παρὰ πολὺ, διότι μόνον ἀραιὰ καὶ σπανίως ἠκούσθησαν μερικάς ἀπὸ ταῖς ὥραιαις ὁξαριαῖς του.

Ἡ ἄλλη σύνθεσις τοῦ κ. Καζέλλα «Ι τ α λ ί α» εἶναι παλαιότερα καὶ πολὺ μουσικωτέρα, ἔχει γραφῇ τὸ 1912 καὶ ἀποδίδει μουσικῶς καὶ χαρακτηριστικώτατα ἀφ' ἑνὸς τὴν σοβαρὰν τραγικὴν ζωὴν τῶν Σικελῶν, ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐξγνοιαστὴν, χαρούμενην, μεθυστικὴν Ναπολιτάνικὴν ζωὴν, πού περνᾷ μὲ τὸ «dolce far niente» ἀνάμεσα στοῦ Πανσιλύπου τοὺς κήπους καὶ τὸν θαυμάσιον κόλπον τῆς. Ὅλος ὁ ρυθμός, ὅλο τὸ κέφι τῆς ναπολιτάνικης καντζονέτας μετεφέρθη μέσα στὰ «Ὀλύμπια» καὶ οἱ τρελλοὶ ἤχοι τοῦ «Φουνικιουλέ, φουνικουλά» ἐνθύμησαν καιροὺς παλαιούς, ἀπλοὺς καὶ εὐτυχισμένους καὶ ὁ κόσμος ἐξέσπασεν εἰς ἀτελείωτα χειροκροτήματα.

Τὸ Ἰταλικὸν τρίο ἐνεφανίσθη καὶ εἰς τὴν κομπήν αἰθούσαν τοῦ Ἰταλικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων, ὅπου ἐξετέλεσε θαυμασίως κλασσικὴν μουσικὴν. Ἡ εἰσόδος ἦτο μὲ προσκλήσεις καὶ τοῦτο ἐν μέρει ἐξηγεῖ τὴν καταπληκτικὴν συρροὴν τῶν Ἀθηναίων, οἱ ὁποῖοι ἐξοδεύουν ἀφειδῶς καὶ καθημέραν διὰ τὸν κινηματογράφον, ἀλλ' ὅταν πρόκειται διὰ μουσικὴν γίνονται καὶ δύσκολοι πολὺ καὶ οἰκονόμοι.

Μ. Τ. Μ.

Γράμματα πρὸς τὴν «Ἑλληνίδα»

Ἕνας γιατρός μᾶς γράφει: Οἱ γυναῖκες εἶνε περίεργες. Ἐπὶ εἴκοσι χρόνια τῆς ζωῆς των τρῶνε ὅτι τοὺς ἀρέσει, καὶ πίνουν ὅτι τὰς θλάπτει. Θαρροῦν πὼς εἶνε ἐξυπνάδα νὰ ζοῦν εἰς θάρος τῶν νεύρων των, νὰ μὴ ἀναπαύωνται ποτὲ καὶ νὰ κοιμούνται λίγο. Πολλὰς δὲν κάνουν ποτὲ σωματικὰς ἀσκήσεις ἢ σπόρ. Ἐτσι φθάνουν στὰ 40 τοὺς χρόνια μὲ τὸν ὀργανισμό τους σὲ κακὴ κατάστασι. Στὴν πρώτη ἐνό-

Νέα γυναικεῖα σωματεῖα

Τὴν Κυριακὴν 26ην Δεκεμβρίου ὁ Ἐπαγγελματικὸς Μορφωτικὸς Σύλλογος τῶν Νέων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς ἐκάλεσεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοὺς σπουδαστάς του εἰς πρώτην φιλικὴν συγκέντρωσιν εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς Σχολῆς Πάλμερ. Ἡ ἵδρυσις τοῦ νέου αὐτοῦ γυναικεῖου Σωματείου ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς διδος Ἀριάδνης Βυζαντίου καὶ σκοπὸν ἔχει τὴν παροχὴν δωρεὰν εἰς ἀπόρους σπουδαστάς ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῶν μέσων διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν των κατάρτισιν καὶ τὴν ἀπόκτησιν τῶν πρακτικῶν ἐκείνων γνώσεων διὰ τὴν πρόοδον, τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν των. Ἦδη ἐνεγράφησαν καὶ φοιτοῦν εἰς τὰς σχολὰς Πάλμερ Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς 150 σπουδασταὶ καὶ σπουδάστρια καὶ ἐκμανθάνουν λογιστικὴν, στενογραφίαν, Γαλλικὰ, Ἀγγλικά, Γερμανικά. Τοὺς συγκεντρωθέντας προσεφώνησε καταλλήλως ἡ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Ε. Κ. Βάρδα, εὐχηθεῖσα εἰς αὐτοὺς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν, πᾶσαν πρόοδον καὶ εὐτυχίαν.

Χλῆσι τρέχουν στὸ γιατρό καὶ ἀπαιτοῦν νὰ γίνουν καλὰ σὲ δυὸ ἐβδομάδες. Μὰ ὁ γιατρός δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ θαύματα, οὔτε μπορεῖ ἕνα ἄρρωστο σηκότι, ἢ ἄρρωστα ἔντερα νὰ τὰ κάνῃ καινούρια. Ἀπὸ παντοῦ, στὸν τύπο καὶ ἄλλοι δίδονται συμβουλές, στίς γυναῖκες νὰ κάμουν ζωὴ πιὸ ὑγιεινὴ καὶ νὰ φροντίζουν νὰ ἰσορροπήσουν τὴ νευρικὴ κόπωσι μὲ μιὰ ξεικουραστικὴ καὶ ὑγιεινὴ διαίτα. Οἱ γυναῖκες εἶνε βέβαια πολὺ εὐαίσθητες στὸ ζήτημα τῆς «ὡμορφιάς», ὑπάρχουν ὅμως εὐτυχῶς ἀρκετὰς γιὰ τὶς ὁποῖες ἡ ὡμορφία δὲν εἶνε ὁ πρωταρχικὸς σκοπός. Εἰπέτε τους ἐκ μέρους ἑνὸς γιατροῦ, ὅτι κινδυνεύει ἡ υγεία τους καὶ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο ν' ἀφιερῶνουν καθημέρα ἕνα τέταρτο σὲ σωματικὰς ἀσκήσεις καὶ νὰ ἐλέγχουν τὴ διαίτα αὐτή. Ἴσως θὰ τοὺς φανῇ στὴν ἀρχὴ χαμένος καιρός, ἀλλὰ θὰ κερδίσουν ἔτσι ἀρκετὰ χρόνια ἐνεργητικότητος καὶ ἀντοχῆς ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού θὰ μποῦν στὴν ὥριμη ηλικία.

ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ LAMBO

Ἐκδόσεις

Ἀθηνᾶς Ταρσοῦλη, «Ἀσπρα Νησιά», Ἀθῆναι 1937.— Ἡ συνεργάτις μας Κυρία Ἀθηνᾶ Ταρσοῦλη, ἡ ἀκούραστη ἐργάτρια τοῦ λόγου καὶ τῆς τέχνης, μᾶς χάρισε γιὰ τὶς γιορτὲς ἕνα ὠραιότατον ἐμφανισμένον βιβλίον, μὲ τὶς ἐντυπώσεις τῆς ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου. Γιὰ μὲν τοῦ βιβλίου τῆς παίρνει τὸν στίχο τοῦ Λόρδου Βύρωνος, πού παραθέτομε κ' ἐμεῖς ἐδῶ:

Νάτα νάτα τῆς Ἑλλάδος τὰ νησιά, νάτην ἢ γῆ πού ἡ πυρρὴ Σαπφώ κι' ἀγάπες καὶ τραγούδια (ἔχει σκορπίσει, ὅπου ἐφανερῶθῃ ὁ Φοῖβος κι' ὅπου ἡ Δῆλος (ἔχει θγῆ, Κι' ὅπου κάθε τέχνη εἰρήνης καὶ πολέμου ἔχει (βλαστήσει, Ἕνα αἰῶνιο καλοκαίρι λὲς κι' ὡς τώρα τὰ (χρυσώνει.

Μὲ τὸ τραγοῦδι αὐτὸ γιὰ ὁδηγὸ ξεκινάει ἡ συγγραφεὺς καὶ πηγαίνει στὴν Τήνον, τὴν Μύκονο, τὴν Πάρον, τὴν Ἀντίπαρον, τὴ Νάξον, τὴ Σαντορίνη καὶ τὴ Σκύρον.

Μᾶς περιγράφει σὲ κάθε νησί τὴ φύσιν του, τοὺς ἀνθρώπους του, τὰ δρομάκια, τὰ σπίτια, τὶς ἐκκλησίες, μᾶς δίνει πληροφορίες λαογραφικὰς, παραθέτει δημοτικὰ τραγούδια καὶ διήγησιν, μᾶς γνωρίζει μὲ τοὺς ποιητὰς τοῦ κάθε νησιοῦ καὶ φεύγει κατόπιν μὲ τὸ καράβι, ἀφοῦ ὅμως μὲ τὸ μολύβι τῆς ἢ μὲ τὸ πινέλο τῆς κρα-

τῆσει τὶς ἐντυπώσεις αὐτὲς καὶ στὴν εἰκόνα.

Τὸ γενικὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὸ ταξεῖδι τῆς αὐτῆς εἶναι ὅτι ὁ λαὸς τοῦ Αἰγαίου ἀντιπροσωπεύει ἕνα κομμάτι ὁλοκάθαρης Ἑλλάδας. Οἱ αἰῶνες ἔφεραν θάρβαρους καὶ πολιτισμένους, πού μὲ ἀρπαχτικὴ μανία πέσαν πάνω στὰ χρυσὰ νησιά καὶ τὰ κατέκτησαν παροδικὰ, αὐτὰ ὅμως κράτησαν πάντα μέσα τους τὸ καθαρὸ ἑλληνικὸ αἷμα καὶ δὲν ἀπορροφήθηκαν ἀπὸ κανέναν ξένο κατακτητὴ. Τὰ σπίτια κτίζονται πάνω στὶς θασικὰς γραμμὰς τοῦ τόπου, ἢ πέτρα, τὸ μάρμαρο, τὸ ξύλο πελεκιοῦνται καὶ σκαλίζονται μὲ παρθένα ἔμπνευσι, τὸ πανὶ ὑφαίνεται καὶ κεντιέται μὲ γοῦστο πηγαῖο, καὶ τὰ παληὰ ἔθιμα, τὰ τραγούδια ξεχύνονται αὐθόρμητα καὶ φυσικὰ.

Τὰ σκίτσα πού στολίζουν τὸ κείμενον τῆς κ. Ταρσοῦλης, εἶναι ἀπλὰ καὶ τόσο χαρακτηριστικά, ὥστε καὶ μόνον τοὺς θὰ ἀρκοῦσαν νὰ μᾶς δώσουν τὴν ἐντύπωσιν τῶν νησιῶν. Ἀπ' αὐτὰ τὰ Κάτω Φηρά, ὁ Δρόμος στὴν Ἀπείρανθο, ὁ Ναὸς τῆς Κατωπυλιανῆς ξεχωρίζουν ἰδιαίτερα.

Πολὺ ἐνδιαφέρον ἔχουν δυὸ παλῆες χαλκογραφίαι τοῦ Τουρνεφόρ ἀπὸ τὸ 1869, πού παριστάνουν τὸ σπήλαιον τῆς Ἀντιπάρου, ἀλλὰ ἰδίως θαυμάσαμε τὶς ἐγχρωμὲς ἀκουαρέλλες, ἐκτὸς κειμένου, πού κάνουν τὸ βιβλίον, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ βιβλιοφιλικὸν ἀπόκτημα.

Ἀναστ. Βρόντης, Ροδίτικη Λαογραφία. — Σ' ἕνα πολύτιμον ἀληθινὰ βιβλιαράκι, μὲ τὸν τίτλον «Ρ ο δ ι α κ ῆ Λ α ο γ ρ α φ ί α» (ἀνατύπωσι ἀπὸ τὸν ΙΑ' τόμον τῆς Λαογραφίας Θεσσαλονίκης), ὁ κ. Α. Βρόντης, ὁ μεθοδικὸς συγγραφεὺς κι' ἐμπνευσμένος Ροδίτης διδάσκαλος ἀπὸ τοὺς λίγους, πού συνεχίζουν στὴν ἐποχὴ μᾶς τὴν παράδοσιν τῶν ἀληθινῶν διδασκάλων τοῦ Γένους—μᾶς δίνει τὴν μελέτη τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Παναγίας στὴ Ρόδο, ἀπὸ λαογραφικὴν κ' ἱστορικὴν ἀποψιν, ἐξετάζοντας τοὺς θρύλους καὶ τὶς παραδόσεις, τὴν τεχνολογίαν καὶ τὴν ἐποχὴ πού χτίστηκε καθεμιὰ τους.

Τὸ Βον μέρος τοῦ βιβλίου ἀναφέρεται στὸ παιδί, στὴ λαογραφία τῆς Ρόδου, καὶ συμπληρώνει μὲ τὸ Ροδίτικον γάμον τοῦ ἰδίου, δημοσιευμένον ἀπὸ τὰ 1934, καὶ τὰ Ροδίτικα Λαογραφικὰ Σημειώματα, πού μᾶς ἀναγγέλλει, πὼς προετοιμάζει, τὸν κύκλον τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, ὅπως ἐμφανίζεται στίς λαϊκὰς προλήψεις καὶ δοξασίας τῆς Ρόδου.

Μαζὶ μὲ τὴν ἄλλη λαογραφικὴν ἐργασίαν του, (τῆς Ρόδου Παραδόσεις καὶ Τραγούδια) ὁ Ἅγιος Γεώργιος στὴ Ροδίτικη Λαογραφία ἢ Πολιοῦχος Ρόδου Παναγία ἢ Καθολικὴ κ.τ.λ.), ὁ κ. Βρόντης, μὲ τὸ βιβλίον πού μᾶς προαναγ-

γέλλει, ολοκληρώνει αθόρυβα, και δσω άκόμα είναι καιρός, ένα σπουδαίο έθνικό έργο, τη διάσωσι των Έλληνικωτάτων ήθων και ήθιμων της ιδιαιτέρας του πατρίδος, πριν χαθούν ολοκληρωτικά.

Μιά τέτοια ειλικρινής και μεθοδική εργασία προκαλεί το θαυμασμό κάθε Έλληνας, όχι μόνο για την επιστημονική προσπάθεια, μά και για την αυθοιυσία και την προσήλωσι στο πατριωτικό ιδανικό, που μάς φανερώνει.

Ν. Α. Π.

Δώρας Μοάτσου, «In Memoriam», Άθήνα 1937. — Η κ. Δώρα Μοάτσου—Βάρναλη μάς έχάρισε για τις γιορτές Έναν νέο τόμο ποιημάτων. Στόν προηγούμενό της τόμο «Στίχοι» είχαμε θαυμάσει την λεπτότητα του αισθήματος, την ωραία άρμονία των στίχων, την μουσικότητά τους. Τά προσόντα αυτά τά βλέπομε τώρα πιο καλλιεργημένα στα νέα ώριμότερα έργα της κ. Μοάτσου. Καί επί πλέεν ή δημιουργία μιās άτμοσφάιρας, που με δυο τρία λόγια, μάς μπάζει άμέσως μέσα στο περιβάλλον' που θέλει να τραγουδήση, είναι τόσο αθόρμητη, ώστε μόνο άφοι διαβάσης τό ποίημα πολλές φορές καταλαβαίνεις τη μεγάλη τέχνη του. Νά, π. χ. τό ποίημα: «Σέ Παρθεναγωγείο του παληού κáιρου», που τό διακρίνει άκριβώς ή άτμόσφαιρα αυτή :

“Οξω χιονίζει κ' είναι πέντε ή ώρα...
Άνάψαν μες στο διάδρομο τό γκάζι.
Έδω μέσα ή ζωή μας όλων μοιάζει
σαν έξω κι' άπ' τό χρόνο κι' άπ' τη χώρα.

Παρθένες καρτεράμε τ' άξια δώρα
να ρθουνε σ' όλες, όπως μάς ταιριάζει.
Τά θράδια την ψυχή μας την ταραζει
της ήδονης ή άναμονή κι' ή χώρα.
Τί νάναι της αγάπης τό μυστήριο ;

Και τό κορμί μου τρέμει με τη σκέψη
και τό μυαλό δέ θέλει να δουλέψει
και γίνεται σωστό θασανιστήριο...
Δέ θα θρεθεί κανείς να με κοιτάξει;
Μες σ' ένα χρόνο κλείνω τά δεκάξη...

Άπό την κ. Μοάτσου περιμένομε γρήγορα και άλλην εργασία, γιατί οί στίχοι της μάς δίνουν μιάν άληθινή συγκίνηση.

Άννα Μπεκιάρη, «Σύντροφοι στη Γή», Άθήνα 1937. — Τό βιβλίο αυτό είναι μιá άποκάλυψη, όπως ήταν άποκάλυψη τά γλυπτά της κ. Μπεκιάρη, που μάς έδειξε πέρυσι στην έκθεσι της Γυναικείας Δημιουργίας. Μιά πηγαία έντελώς δημοτική ποιητική φλέβα αναβλύζει

αθόρμητη άπό τά βάθη μιās λαϊκής ψυχής. Μιά γλώσσα δημοτική καθάρη και στρωτή, έννοιες άπλές, συγκινητικές. Τά ποιήματα αυτά θα χρησιμεύσουν χωρίς άλλο για τά άναγνωστικά του Δημοτικού σχολείου, μά και του Γυμνασίου. Γιατί, αλήθεια, έκτός άπό την καθάρη ποιητική τους αξία, έχουν και μιάν άλλη πιο βαθειά παιδαγωγική. Θέλουν να μάς κάνουν ν' αγαπήσωμε τά ζώα, τους «συντρόφους μας στη γή»:

«Σεις σ' ώρες μοναξιάς παρηγοριά μας
καί που μάς νιώθετε άπ' τη ματιά μας,
που τό τραχύ γλύφετε άκόμα χέρι,
όταν χτυπά, χωρίς γιατί να ξέρη».

✱

«Σεις, που τον πόνο σας δέν ήμπορείτε
καί τις επιθυμίες σας να μάς πείτε,
δεχθήτε τά φτωχά μου τούτα λόγια
σαν ένα «εύχαριστώ», σά μοιρολόγια».

Έτσι προσφωνεί ή κ. Μπεκιάρη τά ζώα στόν πρόλογό της και σδλα της τά ποιήματα, που είναι παρά πάνω άπό 60 και όπου τραγουδάει όλα τά ζώα, που πλησιάζουν τον άνθρωπο διαπνέονται άπό μιá βαθειά αγάπη γι' αυτά. Η Έταιρία Προστασίας των Ζώνων άνέλαβε, και δικαίως, να έκδώση τη συλλογή της κ. Μπεκιάρη, με επιμέλειά της, γιατί, αλήθεια, ένα τραγουδάκι της μπορεί πολύ περισσότερα να μάς κάνει να συμπονήσωμε τά ζώα άπό πολλές «Ημέρες των Ζώνων», κηρύγματα ή έκθέσεις ιδεών στα σχολεία. Τό βιβλίο της κ. Μπεκιάρη πρέπει, αλήθεια, να γίνει τό άπαραίτητο βοήθημα κάθε παιδαγωγού.

Η «Έλληνίς» δημοσιεύει σήμερα ένα ποίημα άπό τους «Συντρόφους στη Γή».

Βάσου Ήλιοπούλου, «Ιστορίες της Γειτονιάς. Ο Ένάμιος Νικολός», Άθήνα 1937. — Ο κ. Ήλιόπουλος, που αυτές τις μέρες έγινε πολύς λόγος γι' αυτόν, γιατί είναι ο μεταφραστής της «Βεντάλιας της Λαίδης Ουϊντερμυρ», που παίζεται στο Βασιλικό θέατρο, μάς έστειλε τό καινούριο βιβλίο του «Ο Ένάμιος Νικολός». Τό βιβλίο αυτό, όπως τό λέει και ο τίτλος του, περιέχει ιστορίες της γειτονιάς, μάς παρουσιάζει τις φτωχοσυννοικίες των Άθηνών, τη ζωή των «άνιδεων και καλών ανθρώπων», με πολύ χρώμα, χιοιμορ και εύχάριστο ύφος. Είναι ένα βιβλίο που άφίνει εύχάριστη έντύπωση στόν άναγνώστη.

Γ. Τσουκαλά, «Έλντοράντο» (ποιήματα), Άθήνα 1937.—Νά μιá συλλογή ποιημάτων, που έχουν μέσα τους όλο τό αίσθημα ενός ανθρώπου, που τον θασανίζουν οί άνησυχίες. Τά τρα-

γούδια του έχουν τίτλους σαν αυτούς: «Άγωνία», «Άδυναμία», «Άβουλία», «Πεποίθησι», «Έρως», «Πάθος», και σέ καθένα ζωγραφίζεται με βαθειά κατανόηση τό αίσθημα, που περιγράφει. Είναι ποιήματα έσωτερικά. Ο ποιητής τά αισθάνεται σαν τό καί έξοχήν έργο του, γιατί στην πρώτη σελίδα του βιβλίου του γράφει, ότι τά παλιά του έργα δέν τ' άναγνωρίζει πιά. Δημοσιεύομε έδω ένα άπό τά ωραιότερα τραγούδια του:

ΠΕΠΟΙΘΗΣΙ

Χειμώνα, τώρα πιά μπορείς νάρθης ξανά,
τάγιαζι τά φύλλα όλα να κάψη στα κλαδιά.
Τις θύελλες όλες πιά μπορείς να ρίξεις. Δέν
με νοιάζει.
Μιάν άνοιξι κρατώ μέσ' στην καρδιά.

✱

Μπορεί να με χτυπά ή θροχή, κ' ή θύελλα να
με δέρνει.
τό στόμα μου μιá λέξι δέν θα πη.
Τό θείο χαμόγελο, που άνθεί στα χείλη μου,
δέν παίρνει
καμμιá του άνέμου σου άγρια ριπή.

✱

Τά χρυσά στάχυα έτσάκισε νεροποντή, κι' ώς-
τόσο
τό μύρο μιās άνοιξεως άναθρεί.
Χειμώνα της ζωής μου έσύ, ποτέ δέν θα σέ
νοιώσω
κι' ο κεραυνός σου όλόρθον θα με βρη!

Ελάβομεν άπό τό Διεθνές Συμβούλιο Γυναικών τό ύπόμνημα, που υπέβαλε στην Κ. Τ. Ε., κατά τη συνεδρία για την εξέταση της οικονομικής θέσεως των γυναικών. Τό ύπόμνημα περιέχει τά έξης κεφάλαι: Είσαγωγή, Γυναίκες στις δημόσιες υπηρεσίες, Γυναίκες στα επαγγέλματα, Γυναίκες στις Καλές Τέχνες, Γυναίκες στις μεταφορές, στη βιομηχανία και στις Κοινωνικές ασφαλίσεις.

Υπό του Λυκείου των Έλληνίδων έξεδόθη εις πολυτελές λεύκωμα ή Εικοσιπενταετηρίς του Λυκείου και ή Πεντηκονταετηρίς της δράσεως της ιδρυτρίας και προέδρου αυτού Καλλιρρόης Παρρέν.

Τά τζιτζίκια

Χωρίς τζιτζίκια καλοκαίρι
δέν γίνεται, δέν έρχεται ποτές
κ' έτσι στα περσινά τά μέρη
έθρονιαστήκαν πάλι άπό χθές.

✱

Τη φλυαρία τους να ύποφέρη
δέν μπορεί πια μιá γέρικο έλλά.
Ένεύρισε: «Δέν έχουν μεσημέρι,
τέτοια ζουζούνια διάκριση σταλιά!»

✱

Μά τά τζιτζίκια ξέρουν πως περνάει
γρήγορα ο καιρός' κρύος θοριάς
σαν αύριο θ' άρχίση να φυσάη
και θα σωπάσουν όλα μονομιās.

✱

Και τραγουδούν' πρέπει στο καλοκαίρι
όλα τους τά τραγούδια να τά πουν'
το τά χρεωστούν, γιατί τά έχει φέρει,
το τά χρεωστούν γιατί τό άγαπούν.

✱

Καί στην έλλά: «Είν' ή ζωή μας λίγη,
Συγχώρα μας», της λένε, «μη θυμώνης,
ας τραγουδήσωμε προτού μάς φύγη,
μη μάς γογγύξης τά κλαριά που δώνεις».

✱

Σαν αύριο θα πέσουμε στο χώμα,
άπ' τό φθινόπωρο θανατωμένα,
βουβό θε να 'ναι τό φτωχό μας στόμα
κι' όλα σου τά κλαριά λευτερωμένα...

(Άπό τη συλλογή
«Σύντροφοι στη Γή»)

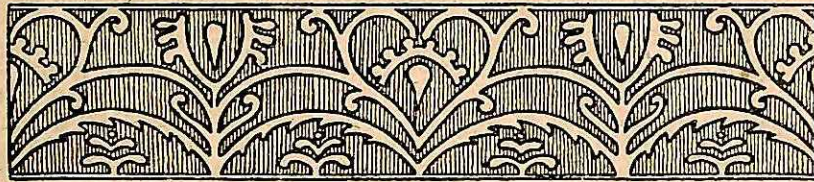
ΑΝΝΑ ΜΠΕΚΙΑΡΗ

Ωφέλιμοι γνώσεις

—Τά άσπρα μαλλιά, που πάνε τόσο καλά στα νέα άκόμα πρόσωπα, γίνονται συχνά κιτρινωπά μετά τό λούσιμο. Πάρετε λίγο κοινό λουλάκι της μπουγάδας, για να τά ξεβγάλετε. Τά μαλλιά σας θα πάρουν ένα ωραίο χρώμα άσημι προς τό μπλέ.

—Τ' άσπρόρρουχα άπό άσπρο κρέπ ντέ σιν πλύνονται χωρίς να κιτρινίσουν και θα διατηρήσουν τη λευκότητά τους, εάν στο τελευταίο νερό του ξεπλύματος προσθέσετε 4-5 σταγόνες ύπεροξειδίου του ύδρογόνου (eau oxygénée), αφήνοντας τά ρούχα όλίγην ώρα στο νερό αυτό. “Υστερα τυλίξατέ τα σ' ένα πανί και σδερώσατε. Όλα τά λευκά μεταξωτά μπορούν να πλυθούν κατ' αυτόν τον τρόπο.

—Εάν έτσίκνησε ή σούπα, ο πουρές ή κάθε άλλο φαγητό, θάλτε την κατσαρόλα άμέσως σε κρύο νερό. Η μυρωδιά θα φύγη εύθύς.

Ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τῶν Τμημάτων τοῦ Ε. Σ. Ε.

ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. Στις 2 Ἰανουαρίου ἔγινε στὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Πετραλώνων ἡ ἑορτὴ τῆς πῆττας, ποὺ διοργάνωσε τὸ Τμήμα Ἐργασίας τοῦ Ε.Σ.Ε. γιὰ τίς μαθήτριες καὶ τὸ προσωπικὸ τῆς Σχολῆς Ἀγγραμμάτων Γυναικῶν. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ λειτουργεῖ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1933 καὶ παρέχει μόρφωσιν δημοτικοῦ σχολείου σὲ 70—80 μαθήτριες ἑτησίως, ποὺ ὅλες εἶνε ἐργαζόμενες γυναῖκες. Στὴν ἑορτὴ παρευρέθησαν καὶ πολλοὶ προσκαλεσμένοι, ποὺ μὲ ἐνδιαφέρον παρακολουθοῦν τὴν δρᾶσιν τοῦ Τμήματος. Οἱ μαθήτριες ἔλαβαν πῆττα, κουραμπιέδες, γλυκά, καὶ κάθε μιὰ ἀπὸ ἓνα πλεκτὸ γελέκο ἢ ἄλλο ζεστὸ ροῦχο. Τὰ γελέκα εἶχαν πλέξει οἱ κυρίες τοῦ Τμήματος, ποὺ ἐπὶ 2 μῆνες κατῴρθωσαν νὰ ἐτοιμάσουν μὲ προσωπικὴ τους ἐργασία 65 πλεκτά.

Ἡ πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Εὐαγ. Βάρδα προσεφώνησε τοὺς παρισταμένους ὡς ἑξῆς:

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Πρὶν σὰς εἶπω ὀλίγας λέξεις διὰ τὴν Σχολὴν καὶ τὴν σημερινὴν ἑορτήν, θεωρῶ καθήκόν μου ν' ἀναφέρω μὲ θλίψιν εἰλικρινῆ τὴν σκληρὰν ἀπώλειαν, τὴν ὁποῖαν ὑπέστη τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων διὰ τοῦ θανάτου τῆς προέδρου του, ἡ ὁποία πέρυσι εὗρίσκετο κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν μαζύ μας, τῆς ἀγαπῆτης μας Ραλλοῦς Γεωργαντᾶ. Ἡ ἀείμνηστος Ραλλοῦς Γεωργαντᾶ, προικισμένη μὲ ἐξαιρετικὰ ψυχικὰ καὶ πνευματικὰ χαρίσματα, προσέφερεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς τὸ Ε.Σ.Ε. καὶ γενικῶς εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πατρίδα πολυτίμους υπηρεσίας.

Εἰς ἐνδειξιν σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην της, παρακαλῶ νὰ τηρήσωμεν ἑνὸς λεπτοῦ σιγὴν.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων κατανέμει τὴν πολυσιδὴ κοινωνικὴν του ἐργασίαν εἰς Τμήματα· τὰ ὁποῖα ἔχουν συνήθως διπλὴν ἀποστολήν: μίαν θεωρητικὴν, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν μελέτην τῶν διαφόρων προτάσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον

Γυναικῶν ζητεῖ τὴν γνώμην τῶν Ἐθνικῶν Συμβουλίων, καὶ ἄλλην πρακτικὴν, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει μὲ διάφορα πρακτικὰ μέσα τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον τὸ Ἐθνικὸν μας Συμβούλιον εὗρισκεν ὡς θάσιν τῶν προσπαθειῶν του, τὴν πρόδον· δηλαδὴ καὶ τὴν ἀνύψωσιν τῆς γυναικὸς εἰς τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πολιτείαν.

Ἡ νυκτερινὴ αὐτὴ Σχολὴ ἐργαζομένων ἀγγραμμάτων γυναικῶν ἀνήκει εἰς τὸ Τμήμα Γυναικείας Ἐργασίας τοῦ Ε. Σ. Ε., τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ἡ ἔρευνα περὶ τὴν Γυναικειάν Ἐργασίαν, τὴν νομοθεσίαν, τὴν προστατεύουσάν τὴν ἐργαζομένην γυναῖκα, τὴν μισθοδοσίαν καὶ τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους αὕτη ἐργάζεται, τὴν ἀφύπνισιν τῆς ἐργατικῆς συνειδήσεως, ἡ ὁποία ὑπαγορεύει δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ καθήκοντα. Τὴν ἐπαγγελματικὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ τὴν θελτίωσιν τῶν βιωτικῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας διάγει συνήθως ἡ Ἑλληνὶς ἐργάτις καὶ τὴν συνεργασίαν πρὸς τοῦτο μὲ ὅλους τοὺς παράγοντας, κρατικοὺς ἢ ἰδιωτικοὺς, τοὺς ἀσχολουμένους μὲ ἐργατικὰ ζητήματα.

Ἡ Νυκτερινὴ αὐτὴ Σχολὴ ἰδρύθη τὸν Μάρτιον τοῦ 1933 κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ ἔκτοτε ἐλειτούργησε καὶ λειτουργεῖ ἀδιακόπως ὑπὸ τὴν τακτικὴν διδασκαλίαν τῆς εἰδος Εἰρήνης Σαλουστρίδου, ἀποχωρούσης συντόμως, λόγῳ διορισμοῦ της εἰς δημοσίαν θέσιν. Τὸ Τμήμα ἐκφράζει σήμερον εἰς αὐτὴν τὰς εὐχαριστίας του, διὰ τὴν καταδληθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς προσπάθειαν πρὸς καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ καθήκοντός της.

Ἐνεγράφησαν μέχρι σήμερον κατόπιν πιστοποιητικοῦ, ὡς ἐργαζομένων, 110 μαθήτριαι, ἡλικίας 10 ἕως 40 ἐτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 30 τελείως ἀγράμματοι. Ὡστε τὸ ποσοστὸν τοῦ ἀναλφαριθμητισμοῦ εἰς τὴν χώραν μας εἰς τὰς γυναῖκας εἶναι πάντοτε μεγάλον.

Διδάσκονται ἀνάγνωσιν, γραφὴν, τὰς 4 πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τοὺς δεκαδικούς ἀριθμούς, θρησκευτικὰ καὶ ἱστορίαν ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους καὶ ἐντεῦθεν. Παρατηρήθη

ὅτι αἱ μαθήτριαι εὐκόλως μὲν ἐκμανθάνουν τὴν ἀνάγνωσιν, μετὰ σχετικῆς ὁμως δυσχερείας τὴν ἀριθμητικὴν καὶ ἰδίως τὴν γραφὴν.

Ἡ διδασκαλία, ὡς καὶ τὰ θιέλια, παρέχονται ὑπὸ τοῦ Τμήματος ἐντελῶς δωρεάν, ἐπίσης παρέχονται φάρμακα καὶ ἰατρικὴ περίθαλψις, χάρις δὲ εἰς εὐγενεῖς δωρεάς τοῦ Τμήματος Δημοσίας Ὑγιεινῆς τοῦ Ε. Σ. Ε. τῆς Κας Μοίρας Ροδοπούλου, τῆς Λέσχης τοῦ Ἐργαζομένου Κοριτσιοῦ, καὶ τῶν ἐξοχῶν τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν, 25 ἐκ τῶν μαθητριῶν δ.ἡλθον θερινὰς διακοπὰς εἰς τὴν ἐξοχήν.

Ἡ ἐν γένει συντήρησις τῆς Σχολῆς ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμόν τοῦ Τμήματος, ὁ ὁποῖος μετὰ μεγάλης δυσκολίας κατορθώνει ν' ἀντεπεξέρχεται. Τὰ ἐπανειλημμένα διαθήματα πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν πόρων τῆς Σχολῆς, ὡς ἐλπίζωμεν, ὅτι θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν, ἵνα οὕτω κατορθωθῇ ἡ συνέχισις τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς.

Ἡ ἀπονομὴ βραβείων εἰς 3 μαθητριάς τῆς Σχολῆς καθιερώθη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος, ἔτους, πρὸς βράβειυσιν τῶν τακτικωτέρων ἐξ αὐτῶν. Ἐφέτος βραβεύονται ἡ Ἀργυρῶ Σεντούμη διὰ 500δράχμου βραβείου, ἡ Ἐφορία Ἀραμπατζίδου καὶ ἡ Ἀμαλία Κωνσταντινίδου μὲ δραχ. 250 ἑκάστη, αἱ ὁποῖαι, παρὰ τὴν καθημερινὴν βιοπάλην των, ὡς ἐργάτριαι, καὶ τὴν φροντίδα τοῦ νοικοκυριοῦ των, κατορθώνουν νὰ ἐξευρίσκουν τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν καὶ νὰ φοιτοῦν τακτικὰ εἰς τὴν σχολήν. Ἐκτὸς τῶν βραβευομένων, ἀναφέρωμεν, ὅτι αἱ μαθήτριαι Μπουζούκα Ἀθανασία, Λαχανᾶ Μελπομένη, Σπυροπούλου Παρασκευή, Παπασωτηρίου Εὐρήνη, Σαλιαγκοπούλου Μαρία, Παπαδάκη Χαρίκλεια καὶ Παπαμάρκου Κούλα προάγονται εἰς ἀνωτέραν τάξιν.

Μὲ ἰδιαίτεραν εὐχαρίστησιν σημειώνωμεν, ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Σχολῆς ἐπιδιωχθεῖσα στενωτέρα ψυχικὴ ἐπαφὴ τῶν Κυριῶν τοῦ Τμήματος μὲ τὰς μαθητριάς αὐτῆς, θὰ πραγματοποιηθῇ δι' ἐβδομαδιαίων ἀπογευματινῶν συγκεντρώσεων εἰς τὴν Σχολὴν κατὰ τὰς Κυριακάς, κατὰ τὰς ὁποίας δύο τῶν Κυριῶν τοῦ Τμήματος ἐναλλάξ θὰ παρίστανται εἰς τὰς συγκεντρώσεις αὐτάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔχουν μορφωτικὸν σκοπὸν (μπάλωμα, ράψιμο, πλέξιμο, μαντάρισμα, μαγειρικὴ) καὶ ψυχαγωγικὸν συγχρόνως.

Ἡ πραγματοποιήσις αὐτῆς ὀφείλεται εἰς δωρεάν τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Ε. Κουγιουμτζιόγλου, ὡς καὶ τῆς κ. Ἀνθῆς Ροδοπούλου, διότι ἐκτὸς τῆς θερμάνσεως τῆς αἰθούσης θὰ παρέχεται δωρεάν καὶ ἀπογευματινὴ τροφή.

Πρὸς ὅλους τοὺς καθιονδύοντες τρόπον δω-

ρητὰς τῆς Σχολῆς, τὸ Τμήμα ἐκφράζει τὰς θερμὰς εὐχαριστίας του. Καὶ τώρα, σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμά μας, ὡς κόψωμεν τὴν πῆττα καὶ ὡς εὐχηθῶμεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν καὶ τοῦ Νέου Ἑτους, πᾶσαν πρόδον καὶ εὐτυχίαν εἰς τὴν ἀγαπημένην μας πατρίδα, εἰρήνην δὲ καὶ ἀγάπην εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Πλεκτὰ δώρα, καμωμένα ἀπὸ τὰς κυρίας τοῦ Τμήματος, καὶ γλυκά, θὰ προσφερθοῦν καὶ ἐφέτος, ὡς συνήθως, εἰς τὰς μαθητριάς.

ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ. Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ὅλαι αἱ κυρίαι τοῦ Τμήματος Φυσικῆς Ἀγωγῆς καὶ Ψυχαγωγίας τοῦ Ε. Σ. Ε. μετέβησαν εἰς τὴν «Κονίστρα» τῶν Πετραλώνων καὶ ἐμοίρασαν σὲ διακόσια ἄπορα παιδιὰ τῆς «Κονίστρας» 200 σακκούλες, ποὺ εἶχαν μέσα ἓνα τσουρέκι, καρύδια, σταφίδες, καραμέλλες, ἓνα ζεῦγος κάλτσες σπόρ, ἓνα παιγνίδι, καὶ στὰ κοριτσάκια ἐπὶ πλέον ἓνα κομμάτι ὕφασμα γιὰ ποδίτσα.

Ἐπίσης τὴν παραμονὴν ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος δωρεάν κρέας εἰς τὸ εὐσεβίον τῶν παιδιῶν. Εὐγενῶς καὶ προθυμότητα προσέφερον τὰ ἐργοστάσια Καρέλλα τὸ ὕφασμα, τὰ τσουρέκια τὰ ἐργοστάσια Τσίτα καὶ Καρούσου καὶ τὴν σταφίδα ὁ Αὐτόνομος Σταφιδικός Ὄργανισμός. Τὰ ὑπόλοιπα προσέφερον αἱ κυρίαι τοῦ Τμήματος, αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται μὲ μεγάλο ζήλον διὰ ν' ἀνακουφίσουν ὅσο μποροῦν τὰ πτωχὰ καὶ πάσχοντα παιδάκια τῆς «Κονίστρας». Καὶ οἱ διακόσιες σακκούλες δυστυχῶς ἦσαν σταγὼν ἐν τῷ ὥκεανῳ. Ἀς ἐλπίζωμεν τοῦ χρόνου νὰ εἴμεθα πλουσιώτεροι.

Θεσπιάς Κοκόλης

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ. Καὶ τὸ Τμήμα Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ δὲν καθυστέρησε στὴν πρωτοχρονιάτικὴ δρᾶσιν τῶν ἄλλων Τμημάτων. Διακόσια ἄπορα παιδιὰ, ποὺ προστατεύονται ἀπὸ τὸ Τμήμα αὐτό, ἔλαβαν καθένα ἓνα πακέτο μὲ δώρα, εἶδη ρουχισμοῦ, ὑποδήματα, παιγνιδάκια, γλυκίσματα. Τὸ Τμήμα ἐδαπάνησε πλέον τῶν 7000 δραχμῶν διὰ ρουχισμὸν καὶ παπούτσια καὶ ἐδέχθη ἐπὶ πλέον καὶ εὐγενεῖς δωρεάς εἰς εἶδη: τῆς κ. Ἀμαλίας Στράτου διάφορα πανικά, τοῦ κ. Λαναρά μάλιννα ὕφασματα, τοῦ κ. Κουμαντάρου ἓνα σακκὶ ἁλεῦρι, τῶν ἀδελφῶν Γερακάρη 300 κουραμπιέδες καὶ 100 τσουρέκια, τοῦ κ. Παπαδοπούλου μπισκότα καὶ τοῦ Σταφιδικοῦ Ὄργανισμοῦ σταφίδα. Μὲ τὰς προσφοράς αὐτάς καὶ μὲ τὴν ἐργασίαν τῶν κατῴρθωσαν αἱ κυρίαι νὰ μὴ μείνῃ παραπονεμένο κανένα ἀπὸ τὰ παιδάκια τοῦ Τμήματος.

Φ. Δ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ιδρύθηκε τελευταία στη Γαλλία από το Υπουργείο Υγιεινής το «Ανώτατο Συμβούλιο για τη προστασία του παιδιού». Η ίδρυσις έχαιρετίσθη με μεγάλη ικανοποίησι από τους φεμινιστικούς κύκλους της Γαλλίας, τόσο μάλλον, πού οι δύο γυναίκες πού ἐ χρημάτισαν στήν προηγούμενη κυβέρνηση υφ'υπουργοί, αἱ κ. κ. Μπρουνσβίγκ καὶ Λακόρ εἶχαν προτείνει αὐτὸν τὸν νεωτερισμό. Ὁ σκοπὸς του εἶναι νὰ καταστήσῃ δυνατὴ τὴ συνεργασία τῶν διαφόρων ὁργανισμῶν τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίας καὶ προσπάθειας. Μανθάνομεν εὐχαρίστως, ὅτι στὸ συμβούλιο, τοῦ ὁποῦ προΐσταται ὁ Υπουργὸς τῆς Υγιεινῆς, μεταξὺ τῶν τριῶν ἀντιπροέδρων αἱ δύο θὰ εἶναι γυναίκες καὶ μάλιστα αἱ δύο ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι πρόην υφ'υπουργοί.

Ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου ἀπένειμε στήν πριγκίπισσα Ἀλεξάνδρα Κατακουζηνού, πρόεδρον τοῦ Ἑθν. Συμβουλίου τῶν Ρουμανίδων, τὸ παράσημον τοῦ Στέμματος, γιὰ τὶς πολυτίμες ὑπηρεσίας της, πού παρέσχε στὸ ἴδρυμα «Mémorial de Liege», πού ἐνεκαίνισθη τὸ παρελθὸν καλοκαίρι.

Τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν ἐτοίμασε καὶ μᾶς ἔστειλε τὶς ἀποφάσεις γιὰ τὴν ἐνιστά ἡ θῆκη, πού θὰ ὑποβληθοῦν κατὰ τὸν Ἰούλιον ἐ. ἔ. εἰς τὴν γενικὴν Συνέλευσιν στὸ Ἐδιμβούργο.

Τὸ Δ. Σ. Γ. ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν Ἑθν. αὐτοῦ Συμβουλίων ἐπὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ὁργανωθῇ ἐντατικῶς μιὰ μορφωτικὴ προπαγάνδα στὶς χώρες των, γιὰ νὰ προκληθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ καὶ τῶν κυβερνήσεων ἐπὶ τῆς τελείας ἐφαρμογῆς τῆς ἐνιαίας ἠθικῆς γιὰ τὰ δύο φύλα.

Ἐπίσης ὑπενθυμίζει στὰ Ἑθν. τοῦ Συμβουλίου τὴν ἀνάγκην νὰ διοργανωθῇ μιὰ μεθοδικὴ προπαγάνδα μετὰ τὰ μέσα πού διαθέτουν αἱ χώραι των, γιὰ νὰ γίνουν γνωσταὶ αἱ ἐργασίαι τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς στήν Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν γιὰ τὴν σωματεμπορία τῶν γυναικῶν, μετὰ τὸν σκοπὸ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπικύρωσις τῶν Διεθνῶν Συμβάσεων, γιὰ τὴν καταστολὴ τῆς σωματεμπορίας γυναικῶν καὶ παιδῶν.

Αἱ ἀποφάσεις εἶναι αἱ ἑξῆς:

1) Ἐπιμένετε ἐπὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐνιαία ἠθικὴ καὶ νὰ διαμορφωθῇ ἡ κοινὴ γνώμη ἐπὶ τοῦτο.

2) Ὑποστηρίξατε ὅλα τὰ μέτρα γιὰ τὴν κα-

τάργησι τῶν οἰκῶν ἀνοχῆς καὶ ἐνθαρρύνετε ὅλα τὰ μέτρα τῆς ἠθικῆς ἐπανορθώσεως.

3) Ἐπιμένετε ἐπὶ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς οἰκιοθελοῦς θεραπείας τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐπιβεβλημένην τοιαύτην.

4) Μελετήσατε τὰς ἐργασίας τῆς συμβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων τῆς Κ. Τ. Ε. καὶ ζητήσατε ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις νὰ ὑπογράψουν καὶ ἐπικυρώσουν αὐτὰς καὶ νὰ χρησιμοποιοῦν τὰς διεθνεῖς Συμβάσεις, τὰς ἀφορώσας τὴν σωματεμπορίαν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν στήν πανηγυρικὴ συνεδρία τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου ἀπένειμε τὸ βραβεῖον Ἑμμ. Μπενάκη 6.000 δραχμῶν εἰς τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων, καὶ δὴ εἰς τὸ Τμήμα Μητέρων, διὰ τὴν ἴδρυσιν εἰς διαφόρους συνοικίας Ἀθηνῶν σχολῶν ἀγραμμάτων μητέρων.

Στὴ Βικτώρια τῆς Αὐστραλίας διορίσθηκε ἡ δρ. Eileen Fitz Gerald Ἱατρικὴ Ἐπιθεωρήτρια στὸ Τμήμα Ἐκπαιδεύσεως.

Εἴκοσι τέσσερες πόλεις στήν Ἀγγλίαν ἐξέλεξαν ἢ ξαναεξέλεξαν ἐσχάτως γυναίκες ὡς δημάρχους. Λόρδος Δήμαρχος δὲν ἐξελέγη ἑκὼν καμμιά γυναίκα.

Ἀπὸ τότε πού χειραφετήθησαν αἱ γυναῖκες τῆς Κούβας, τὸ 1935, ἡ κυβέρνησις φάνηκε εὐνοϊκὴ στὴ χρησιμοποίησιν γυναικῶν στὴ διοίκησιν. Ἡ ἡμερὶς «Equal Rights» (ἴσα δικαιώματα), γράφει, ὅτι ἤδη κατέχουν 7 γυναῖκες ἔδρες στὴ Βουλὴ τῆς Κούβας, δύο γυναῖκες εἶναι γραμματεῖς στὸ Υπουργικὸ Συμβούλιο, ἡ μία στὰ Δημόσια Ἔργα καὶ ἡ ἄλλη στήν Ἐκπαίδευσιν· ἐπίσης ὑπάρχουν ἀρκετὲς γυναῖκες στήν προξενικὴ ὑπηρεσία.

Τὶς τελευταῖες μέρες τοῦ Δεκεμβρίου ἀπέθανε στὸ Παρίσι ὁ διάσημος μουσικοσυνθέτης Maurice Ravel.

Ἡ κυρία Γανιάρη μᾶς ἀναγγέλλει τὴν ἴδρυσιν τῆς «Βιβλιοφιλικῆς Γωνίας», ὁδὸς Ἱπποκράτους ἀριθ. 11. Ἡ ἴδρυσις αὐτὴ πληρεῖς ἓνα κενὸν τοῦ καλαιοθητικοῦ ἑλληνικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ. Τὰ βιβλία, δεμένα ἀπὸ τὸ χέρι τῆς κυρίας Γανιάρη, ξεχωρίζουν παντοῦ ὅπου ἐμφανίζονται καὶ ἀποτελοῦν ἓνα πολιτισμὸν στήν ἐξέλιξιν τοῦ βιβλίου. Ἡ διευθύντρια τῆς «Γωνίας» δέχεται παραγγελίας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τὰς 11—1 μ. μ. καὶ ἀπὸ τὰς 6—8 μ. μ. πλὴν τοῦ Σαββάτου.

Στὸ Λονδίνο σημειώθηκε ἐσχάτως κρούσμα ἐξαιρετικῆς εὐγονίας. Δύο δίδυμες ἀδελφές, ἡ Αἰμιλία Λουκά καὶ ἡ Ἰωάννα Γκόλσμιθ, κό-

ρες σιδηρουργοῦ στήν κομητεία τοῦ Κέντ, ἀπέκτησαν αἱ δύο μαζὺ 46 παιδιά ὅλα ζωντανά, ἐξ ὧν τὰ 24 ἢ Αἰμιλία καὶ τὰ 22 ἢ ἀδελφὴ της. Ἡ κάθε μιὰ ἐγέννησε τρεῖς φορές κατὰ σειρά δίδυμα. Ὁκτὼ ἀπὸ τὰ παιδιά αὐτὰ εἶνε ἤδη παντρεμένα, καὶ ἂν καὶ εἶνε νέες ἀκόμα οἱ δύο γιαγιάδες, ἔχουν κ' ὅλας 19 ἐγγόνια.

Στοὺς κοσμικοὺς κύκλους τοῦ Λονδίνου σημειώθηκε τὸ ἐξῆς «σκάνδαλο». Μερικὲς κυρίες τῆς ψηλῆς ἀριστοκρατίας ἐμφανίστηκαν σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πολυτελέστερα ἐστιατόρια χωρὶς καπέλλα. Κυρίως διεμαρτυρήθησαν οἱ καπελλοῦδες τοῦ Λονδίνου, πού ἔβγαλαν καὶ δίστιχο, πὼς οἱ καθὼς πρέπει κυρίες δὲν θγαίνουν χωρὶς καπέλλο. Οἱ κομπὲς ὅμως λαϊδὴ δὲν ὑπεχώρησαν. Ποιὸς θὰ νικήσῃ ἀρά γε;

Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἐδέχθη τὴν γνωστὴν Γαλλίδα συγγραφέα Κολέττ, ὅχι ὡς μέλος της, ἀλλ' ὡς προσκεκλημένον μέλος τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βελγίου. Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία θὰ θρέβητε κάπως στενοχωρημένη νὰ δεχθῇ μιὰ διάσημο Γαλλίδα ὡς ξένη.

Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως ἐπροϊκίσθη μετὰ νέον ὄργανον: τὴν «Σχολὴν ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν καὶ νοσοκόμων εἰς μὴμνη τῆς ἀειμνήστου βασιλίσσης Σοφίας», ὅπως μετωνομάσθη ἡ παλαιότερα Σχολὴ τῶν ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν καὶ νοσοκόμων. Χάρις εἰς τὸ νέον αὐτὸ κέντρον ὑγεινολογικῆς ἐκπαιδεύσεως ἡ χώρα θ' ἀποκτήσῃ τὸ κατάλληλον νοσοκομειακὸν καὶ ἐξωνοσοκομειακὸν προσωπικόν, πού εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σχεδίων, πού ἔχει καὶ θέτει εἰς ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς κοινωνικῆς τῆς πολιτικῆς ἢ κυβερνήσεως. Ἡ ὑπαρξὶς μορφωμένων νοσοκόμων, δυναμένων νὰ προσφέρουν τὰς μεγάλας καὶ τόσας λεπτὰς ὑπηρεσίας, πού ἀπαιτοῦν ἀπὸ αὐτὰς ἡ σύγχρονος ἱατρικὴ καὶ ὑγιεινὴ, ἀποτελεῖ μιαν ἀπὸ τὰς θάσεις τῆς καλῆς λειτουργίας τῶν νέων ἰδρυομένων νοσοκομείων.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ «Παγκοσμίου συναγερμοῦ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης» συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ λόρδου Σέσιλ—εἰς τὸν ὁποῖον ἀπενεμήθη πρό τιнос τὸ βραβεῖον Νόμπελ τῆς εἰρήνης—καὶ ἀπεφάσισε τὴν ἴδρυσιν κατὰ τὸ 1938 ἐν Γενεύῃ εἰδικῆς σχολῆς πρὸς μελέτην καὶ προπαγάνδαν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ὡς καὶ τὴν ἴδρυσιν εἰς ὅλας τὰς χώρας τοπικῶν κέντρων ἐκπαιδεύσεως καὶ προπαγάνδας.

Στὴν Ἰταλικὴ πόλιν Κρεμόνα ἐγίνε τελευταία μιὰ περιεργὴ συνάντησις: ἐστάλησαν ἐκεῖ μερικὲς ἑκατοντάδες πολυτίμα βιολιά, πού

ὑπέστησαν μιὰ πρωτότυπὴ εξέτασι. Πρὸ 200 χρόνων ἀπέθανε στήν Κρεμόνα ὁ Ἀντώνιος Στραντιβάριος, ὁ διάσημος κατασκευαστὴς ἐγχόρδων ὁργάνων. Ἀλλὰ τόσα βιολιά, ὅσα τοῦ ἀποδίδουν, δὲν τὰ ἔκαμε σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του—σήμερα ἀναγνωρίζουν 50, τῶν ὁποίων ἡ γνησιότης δὲν ἀμφισβητεῖται. Οἱ συλλέκται λοιπὸν ὅλου τοῦ κόσμου, οἱ μουσικοὶ καὶ τὰ μουσεῖα ἔστειλαν τὰ πολυτίμα τῶν ὄργανα, ἐπιμελῶς συσκευασμένα καὶ ἀσφαλισμένα στὴ Κρεμόνα, στὸ Παλάτσο Τσιτανόβα, ἐκεῖ τὰ ἐπαίξαν μεγάλοι καλλιτέχναι, ἡ δὲ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη ἀπὸ τὰ πιὸ λεπτεπίλεπτα αὐτιά, γιὰ ν' ἀποφανθοῦν γιὰ τ' ἀμφισβητούμενα ὄργανα. Θὰ συζητηθῇ δὲ καὶ πάλιν τὸ πρόβλημα, περὶ τοῦ πού ἔγκειται στὰ βιολιά αὐτὰ τὸ μυστικόν. Ὁ Στραντιβάριος ὅμως, στὸν τάφο τοῦ ὁποῖου κατετέθησαν βουνὰ ἀπὸ στεφάνια, ἂν μπορούσε νὰ μιλήσῃ σήμερα, ὅλλεγε: «Δὲν εἶχα κανένα μυστικόν· ἤμουν ἀπλῶς ἓνας καλὸς τεχνίτης!»

Ἡ κυρία Κάκια Ἡλιάδου, συνεργάτις τοῦ Τμήματος τῆς Ἐργασίας, ἔλαθε χρυσοῦν μετάλλιον ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῶν Παρισίων, διὰ τὰ ἑλληνικά, ἀπὸ τὸ χέρι τῆς ὑφασμένα φορέματα πού ἐξετέθησαν μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν στὸ Ἑλληνικὸν περίπτερον.

Οἱ Ἕλληνες τῆς Αἰγύπτου προσέφεραν

εἰς τὴν Α. Β. Ὑ. τὸν Διάδοχον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γάμων του, εἰκόνα ἐλαιογραφίαν, παριστάνουσαν τὸν αἰμνηστον Βασίλέα Κωνσταντῖνον εἰσερχόμενον εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Ἰωαννῶν τὸ 1913, ἔργον τῆς κυρίας Θάλειας Φλωρᾶ—Καραβία.

Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Οὐγγαρίας ἀνεκοί-

νωσε διὰ πρώτην φοράν νομοσχέδιον ἀφορῶν τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν αὐξάνει ἀπὸ 245 εἰς 260.

Ἡ ἐκλογὴ βουλευτῶν θὰ γίνεταί κατὰ τὸ μ-

κτὸν αὐστημά, θὰ ψηφίζοι οὖν δέκα ι

αἱ γυναῖκες.

Ἡ κυρία Εἰρήνη Π. Καλλιγὰ διέθεσε δρχ.

1.000.000 ὑπὲρ εὐαγούς παιδικοῦ σκοποῦ εἰς

Μακεδονίαν, εἰς μνήμην τοῦ ἀποθανόντος συζύ-

γου της Παύλου Γ. Καλλιγὰ.

Ἀπέθανεν εἰς βαθὺ γῆρας ἡ παλαιόμαχος

καλλιτέχνις τοῦ θεάτρου Εὐαγγελία Παρα-

σκευοπούλου, πού ἐθρίαμβευσεν στήν Ἑλληνικὴ

σκηνὴν κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰ-

νός.

Ἡ Βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀπήλλαξεν ἀπὸ

τοὺς εἰσαγωγικοὺς δασμοὺς καὶ φόρους τὸ χαρ-

τὶ πού θὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὰ ἐπιστημονικά

καὶ λογοτεχνικά βιβλία τῶν Βουλγάρων συγ-

γραφέων.

"L'HELLÉNIS,"

Organe mensuel du Conseil National des
Femmes Héliennes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Février 1938

Iles Blanches. Notre collaboratrice Mme Tarsouli, infatigable zélatrice de l'art et de la poésie, nous a offert à l'occasion des fêtes, un recueil admirablement présenté, contenant les impressions sur les îles de la mer Egée.

Mme Tarsouli a choisi comme légende à son livre, les beaux vers de Lord Byron qui célèbrent si heureusement les charmes de nos îles.

Avec ce chant pour guide elle nous mène à Tinos, Mykonos, Paros, Antiparos, Naxos, Santorin et Skyros. Elle nous décrit dans chacune de ces îles, la nature, les hommes, les ruelles, les maisons, les églises, nous renseigne sur les vieilles coutumes, cite des chants populaires, nous fait faire connaissances avec les poètes, puis elle poursuit son voyage à bord de son voilier, non sans avoir fixé de son pinceau toutes ces images.

De ce voyage nous retirons la certitude que la population de l'Egée, représente une partie très pure de la Grèce. Les siècles ont amené avec eux de jougs barbares ou civilisés, qui se sont jetés avec rapacité sur la proie dorée des îles. Mais les îles ont su garder sans mélange le sang grec, et nul conquérant n'a pu laisser sur elles son empreinte.

Les maisons se construisent encore selon les lignes fondamentales de l'architecture du pays, la pierre, le marbre et le bois sont taillés et sculptés avec une inspiration sans influence étrangère, la toile est tissée et brodée avec un goût puisé à la source ancestrale, et les chants populaires jaillissent d'eux mêmes spontanément.

Les croquis qui illustrent le texte de Mme Tarsouli sont si caractéristiques, qu'à eux seuls ils auraient pu nous faire connaître les îles. Parmi eux, «La route à Apirantho», «L'Eglise de Kato-pyliani», «Les Kato Fira», sont particulièrement remarquables. Très intéressants aussi les deux

anciennes gravures de Tournefort datées de 1864, qui représentent la grotte d'Antiparos.

Mais nous admirons surtout les aquarelles colorées hors-texte, qui font de ce livre une pièce recherchée de bibliothèque.

L'action sociale du gouvernement vient d'être dotée d'une nouvelle organisation: une école d'infirmières visiteuses et d'infirmières d'hôpitaux, en souvenir de la Reine Sophie.

Grace à ce nouveau centre de formation sanitaire, le pays possédera le personnel spécialisé, indispensable à la réalisation des projets que forme et met déjà en application dans le domaine de sa politique sociale, le gouvernement.

La présence d'infirmières capables d'assumer le service délicat et important de la science moderne, se trouve à la base du bon fonctionnement des hôpitaux nouvellement fondés.

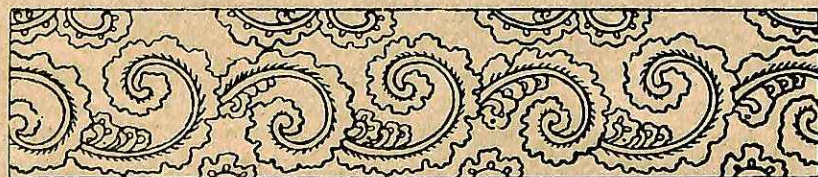
Nouvelles corporations féminines. A la fin de Décembre «L'association pour la formation professionnelle des jeunes gens d'Athènes et du Pirée» a convié ses membres à l'occasion des fêtes, en une réunion amicale qui avait lieu dans la salle de l'Ecole Palmer.

L'institution de cette nouvelle corporation féminine est due à l'initiative de Mlle A. Vizantiou. Son but est de fournir gratuitement aux étudiants sans ressource des deux sexes, les moyens de poursuivre leur instruction professionnelle et aussi les connaissances pratiques qui sont indispensables à leur développement, leur prospérité et leur progrès. Cent cinquante étudiants et étudiantes sont déjà inscrits aux écoles Palmer d'Athènes et du Pirée, et étudient à fond la comptabilité, la sténographie, l'Anglais, l'Allemand et le Français.

La Vice-Présidente de l'oeuvre Mme E. Varda, a prononcé en cette occasion un discours souhaitant aux jeunes étudiants bonheur et progrès.

Les Grecs d'Egypte, ont offert à S. A. R. Le Diadoque à l'occasion de son mariage, un tableau peint à l'huile, représentant son vénéré père le Roi Constantin, faisant son entrée dans la Cathédrale de Janina, en 1913.

Le Tableau est l'oeuvre de l'éminente peintre Mme Thalia Flora Karavia.

*Ἡ κυρία αὐτὴ δὲν ἔχει πολὺ καιρὸν
νὰ διαδέσῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν ἴης*

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐργάζεται εἰς τὸ γραφεῖον καὶ τὸ βράδυ ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς κοινωνικὰς τῆς ὑποχρεώσεις.

Οὐδέποτε ὁμως παρατηρεῖ κανεὶς εἰς αὐτὴν κούρασιν· ἐμφανίζεται πάντοτε περιποιημένη καὶ ὁρροερά. Ἡ κρέμα NIVEA διατηρεῖ τὸ πρόσωπόν της τόσο νεανικόν καὶ τεντωμένον καὶ βελούδινο.

Ἐμπιστεύεται εἰς τὴν NIVEA, τὴν ὁποῖαν ἀπλώνει εἰς λεπτὸν στρώμα ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ με ἐλαφρὰν ἐντριβὴν κάνει νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τοὺς πόρους.

Ἔτσι μπορεῖ ἀκόμη καὶ ἡ ἐργαζομένη γυναῖκα, με σωστὴ περιποίησιν τοῦ δέρματος με κρέμα NIVEA τὸ βράδυ νὰ ἐμφανίζεται ὁρροερά καὶ περιποιημένη.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία καὶ μυρωλεῖα.
Τὸ μικρὸ κυτίον δρχ. 8.50, τὸ μεσαῖον δρχ. 15, τὸ μεγάλον δρχ. 30.

NIVEA CREME

IAMBO
ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ

ENCAUSTIQUE
IAMBO
TRADE MARK

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικὸν Γραφεῖον

Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων

Παρέχει δωρεὰν συμβουλὰς

Ἐκάστην Πέμπτην 12 - 1 μ. μ.

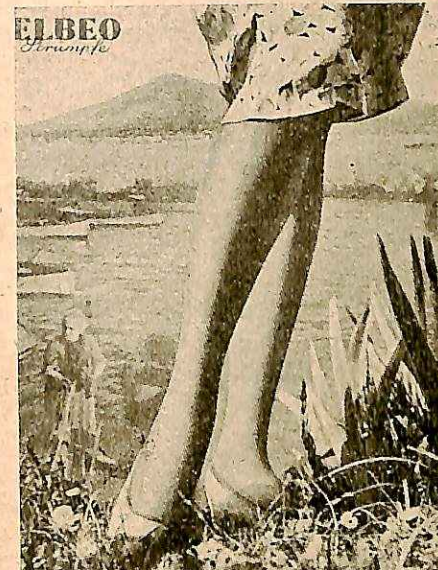
Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26

**ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ**

Ἐφαρμόζεται με μίαν βίδα εἰς οἰανδήποτε ραπτομηχανήν. Παρέχεται
ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλιμάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΑ-
ΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτε-
ρικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων.

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

ELBEΟ

Ἡ καλύτερα Κάλτσα
γιὰ τὸν καλύτερο κόσμον

Πυκναὶ περιπάτου
καὶ διαφανεῖς ἀνάποδες
βραδυνές.

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ καλὰ
Καταστήματα εἰς τιμὰς ἀπολύτως
ὠρισμένες.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΙΚΟΣ & ΠΕΤΣΙΑΒΑΣ Α.Ε.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 44-46 - ΤΗΛ. 21-315 - ΑΘΗΝΑΙ

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΣ

ΜΠΡΟΚΑΤΟΛΕΣ γιὰ ἐπιπλώσεις Style Anglais.
ΣΑΤΕΝ ΜΕΤΑΞΩΤΑ γιὰ σαλόνια καὶ κρεββατο-
κάμαρες

ΥΦΑΣΜΑΤΑ CHENILLE μονόχρωα καὶ φανταζί γιὰ
Hall καὶ Living room.

ΥΦΑΣΜΑΤΑ BROCOCHES γιὰ ἐπιπλα Φλωρεντινοῦ
ρυθμοῦ.

ΒΟΥΛΑ ΦΑΝΤΑΖΙ στυλὲ καὶ ἐγχρωμα διὰ φαρδιά
παράθυρα.

ΚΟΝΤΑΡΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ διὰ Γερμανικὰ παρά-
θυρα.

“ΡΥΘΜΟΣ,” ΒΟΥΛΗΣ 22

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Ἡ μουσικὴ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα ἀγαθὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴ εἶναι ἀνάγκη στὴ δική μας νὰ δώσωμε ἀπὸ νωρὶς στὰ παιδιὰ μας τὸ κατάλληλο ἀντιστάθμισμα, ποὺ θὰ ἐξισορροπῇ τὴς σύγχρονες ὑπέρμετρες ὕλιστικές τάσεις. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸν ἐπιβάλλεται ἀπόλυτα ἡ προσφυγὴ μας στοὺς ἀνεξάντλητους θησαυροὺς τῆς μουσικῆς. Ὅσο νωρίτερα προετοιμάζομε στὴν εὐκολοκαλλιέργητη ψυχὴ τῶν παιδιῶν μας τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν κατανόησιν καὶ τὴν ἀγάπην τῆς μουσικῆς, τόσο εὐνοϊκώτερα θὰ ἐπηρεασθῇ ἡ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἐξέλιξίς τους.

Ἡ μουσικὴ ὅμως πρέπει νὰ προζενῇ στὸ παιδί μόνον χαρὰ· ἡ καθημερινὴ μελέτῃ ἑνὸς μουσικοῦ ὄργανου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι τὸ καθημερινὸ του καταναγκαστικὸ ἔργο. Πρέπει πρῶτα νὰ ἐντυπώσῃ μέσα τοῦ οἱ δημιουργικὰς δυνάμεις, ποὺ ὑπάρχουν σὲ κάθε ἄνθρωπο, καὶ νὰ φθάσῃ μόνον τοῦ νὰ αἰσθανθῇ ὅλη τὴ χαρὰ, ποὺ γεννᾷ ἡ συμμετοχὴ στὴ μουσικὴ ἐκτέλεσι. Καὶ ἂν παρουσιάσῃ κατὰ τὴ διδασκαλίαν μιὰ ἰδιαίτερη κλίση γιὰ τὴ μουσικὴ, τότε τὰ μαθήματα αὐτὰ θὰ εἶναι ἡ καλλίτερη προπαρασκευὴ γιὰ τὴν ἐκμάθησιν ἑνὸς μουσικοῦ ὄργανου.

Μὲ τὴν ἔγκρισιν τῆς Διευθύνσεως τοῦ Γερμανικοῦ Σχολείου, ἡ κυρία

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΑΤΕΪ

διπλωματοῦχος τοῦ Ὡδείου τῆς Λειψίας, διπλωματοῦχος τῆς Ρυθμικῆς μὲ διπλωμα ἀνεγνωρισμένον ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους, καὶ καθηγήτρια τῆς Ρυθμικῆς τοῦ Ὡδείου Ἀθηνῶν, ὁργανώνει μὲ αὐτὲς τὶς νέες ἀρχές, τὴς ἐντελῶς σύμφωνες μὲ τὴ σύγχρονη παιδαγωγικὴ γιὰ πρώτη φορά στὴν Ἀθήναν, μαθήματα Παιδικῆς Μουσικῆς Ἀγωγῆς. Μὲ τὰ μαθήματα αὐτὰ τὰ παιδιὰ θὰ μάθουν νὰ κατανοοῦν καὶ νὰ ἀγαποῦν τὴ μουσικὴ, χωρὶς νὰ εἶναι ἀναγκασμένα νὰ μελετοῦν ἀχαρὰ μόνον ἓνα δύσκολο ὄργανο.

ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ:

1. Γενικὴ εἰσαγωγὴ στὴ μουσικὴ θεωρίαν
2. Ρυθμικὲς καὶ μελωδικὲς ἀσκήσεις.
3. Μουσικὴ καθ' ὑπαγόρευσιν, ἀσκήσεις μουσικῆς ἀκοῆς, τραγούδι, αὐτοσχεδιασμός.
4. Εἰσαγωγὴ στὴν ἱστορίαν καὶ μορφολογίαν τῆς μουσικῆς.
5. Διδασκαλίαν (προαιρετικὴν) ἀπλῶν ὀργάνων: παιδικοὶ αὐτοί, ξυλόφωνα, κρουστά.

Ἀργότερα θὰ συγκροτηθῇ μιὰ μικρὴ ὀρχήστρα.

Τὰ μαθήματα θὰ γίνωνται ἑλληνικὰ καὶ γερμανικὰ στὴν αἴθουσα τοῦ Γερμανικοῦ Σχολείου.

Δίδακτρα: 250.—Τὸν μῆνα, γιὰ τοὺς μαθητὰς τοῦ Γερμανικοῦ Σχολείου δραχ. 200.

Ἐπιχορηγοῦνται καὶ ἐγγράφαι στὸ Γερμανικὸ Σχολεῖον Ἀραχώθης 11.

Διαλέξεις

Σειρὰ ἐσπερινῶν ὁμιλιῶν δι' ἐργαζομένης νέας.

Ἀπὸ τῆς Πέμπτης 13 Ἰανουαρίου ἤρχισε στὴν αἴθουσαν Κοργιαλενείου τοῦ Σύλλογου Ὁφελίμων Βιβλίων μιὰ νέα σειρὰ διαλέξεων ποὺ ἀπευθύνεται ἀποκλειστικῶς σὲ ἐργαζόμενα κορίτσια. Τὰ μαθήματα αὐτὰ ἔχουν τὸν σκοπὸ νὰ διαφωτίσουν τὰς ἐργαζομένης νέας σὲ διάφορα ζητήματα σχετικὰ μὲ τὴν θέσιν τοῦς στὴν κοινωνίαν καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν τοὺς δρᾶσιν.

Τὰ θέματα προσδιορίσθηκαν ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ ἐργαζόμενα κορίτσια πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπευθύνθηκε ὁ Σύλλογος Ὁφελίμων Βιβλίων μὲ τὴν ἐρώτησιν «ἂν ἀπεφασίζατε νὰ διαθέσετε μίαν ὥραν τὴν ἐβδομάδα γιὰ νὰ παρακολουθεῖτε διαλέξεις, ποῖα θέματα θὰ ἐπιθυμοῦσατε νὰκούσετε;»

Οἱ ὁμιλῆται καὶ οἱ ὁμιλήτριαι ἔχουν κάμει σπουδὰς ἀναλόγους πρὸς τὸ θέμα πρὸς τὸ ὅτι θὰ πραγματοποιοῦν. Οἱ περισσότεροι ἐργάζονται ἐπαγγελματικῶς ἢ ἔχουν ἄλλοτε ἐργασθῇ, καὶ ἐπομένως ἐξῆσαν οἱ ἴδιοι τὶς δυσκολίας καὶ τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα παρουσιάζει ἡ ζωὴ εἰς τὴν ἐργαζομένην νέαν. Μετὰ ἐκαστὴν ὁμιλίαν γίνεται ἐλευθέρως συζήτησις. Οἱ ὁμιλῆται διευθύνουν τὴν συζήτησιν ὡς εἰδικοὶ εἰς τὸ θέμα. Κάθε νέα θὰ δύναται ἐλευθέρως νὰ εἰπῇ τὰς σκέψεις, τὰς ἀντιρρήσεις καὶ τὰς ἀπορίας τῆς τὰς σχετικὰς πρὸς τὸ θέμα.

ΘΕΜΑΤΑ - ΟΜΙΛΗΤΑΙ

1. Ἔργασία καὶ γυναίκα, 2 ὁμιλῖαι ὑπὸ τῆς Κας Ἀλεξάνδρας Θεοακῆς.
2. Προβλήματα τῆς ζωῆς 2 ὁμιλῖαι ὑπὸ τῆς Κας Καλλιρ. Ν. Ἐλεοπούλου.
3. Τὸ θάρρος στὴ ζωὴ, 1 ὁμιλία ὑπὸ τῆς Δίδος Ἑλένης Μακρῆ.
4. Ἡ χαρὰ, μεγάλη δύναμις ὑπὸ τῆς Δίδος Ρωξάνης Σαρτίνσκ.
5. Ἡ Γυμναστική, ἡ κατάλληλος διὰ τὴν ἐργαζομένην νέαν, εἰς μίαν ὁμιλίαν ὑπὸ Δίδος Εὐτέρπης Φραγκῆς.
6. Ζωτικὰ ἀποταμιεύσεις, 2 ὁμιλῖαι ὑπὸ τῆς Δίδος Ἑλλης Ἀποστολίδου.
7. Ἡ Ψυχολογία τῶν δύο φύλων καὶ αἱ ἀμοιβαῖαι σχέσεις αὐτῶν, 2 ὁμιλῖαι ὑπὸ τῆς Κας Ζωῆς Σ. Φράγκου.
8. Ψυχικὴ ὑγιεινὴ, 2 ὁμιλῖαι ὑπὸ τοῦ Κου Ἰω. Πατρικίου.
9. Ὁργάνωσις τοῦ νοικοκυριοῦ, 2 ὁμιλῖαι ὑπὸ Κας Ἐρίκας Ι. Καίρη.
10. Αἱ σχέσεις τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, 1 ὁμιλία ὑπὸ Κας Ἑλμίνας Παντελάκη.
11. Τὸ πρόγραμμα τῆς ζωῆς τῆς ἐργαζομένης νέας 1 ὁμιλία ὑπὸ τῆς Δίδος Χρυσ. Ἀσητοπούλου.
12. Κοινωνικὰ προβλήματα ἀπὸ φιλοσοφικῆς ἀπόψεως, 2 ὁμιλῖαι ὑπὸ τοῦ Κου Κ. Τσάτσου.
13. Κοινωνικὰ Ἀσφαλίσεις, 1 ὁμιλία ὑπὸ Κας Ἀγνῆς Ρουσοπούλου.
14. Ἡ Λογοτεχνία ὡς πηγὴ χαρᾶς, 1 ὁμιλία ὑπὸ τῆς Δίδος Ἀγλαίας Λουκοπούλου.
15. Ἡ σημασία τοῦ συναισθήματος, 1 ὁμιλία ὑπὸ τῆς Δίδος Κασσιανῆς Φράγκου.
16. Αἱ κοινωνικαὶ μας σχέσεις, 1 ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Κου Ν. Ρακτιβάν.

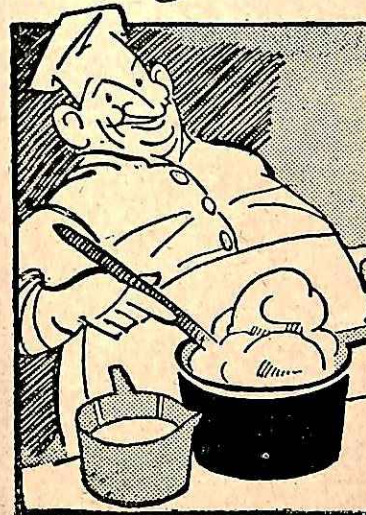
ΚΟΥΡΕΙΟΝ

ΛΟΥΚΑ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ ΖΗΛΙΑ

ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΛΩ 15Α

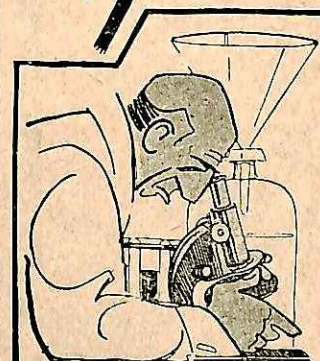
Τὸ κουρεῖον αὐτὸ ἀναλαμβάνει νὰ κτενίσῃ μὲ πολὺ γοῦστο τὶς Κυρίες ποὺ θὰ πᾶν στὸ Bale de Tête τοῦ Ε. Σ. Ε. ποὺ θὰ δοθῇ τὴν 24ην Φεβρ. στὶς αἴθουσες τοῦ Μαξίμ.

Ἄν ἐίδουν νὰ δᾶς ποῦν ὅτι:

Ὁ ΠΙΒΕΡ μεταχειρίζεται κρέμα. Μία γρηούλα μπορεῖ μὲ τὴν πούδρα ΠΟΜΠΕΪΑ νὰ ξανανειώσῃ. Ἡ γιαιὰ σας ἀπὸ ὑπερβολικὴν χρῆσιν πούδρας ΠΟΜΠΕΪΑ ξανάγινε μπεμπέκα.

Μὴν το πιάτετε

Τὸ ἐργαστήριον τοῦ ΠΙΒΕΡ μὲ τοὺς εἰδικoὺς χημικοὺς τοῦ ἐξασφαλίζει τὴν καλὴ γνωστὴ ποιότητα τῆς πούδρας ΠΟΜΠΕΪΑ

ΠΙΣΤΕΨΕΤΕ, ΟΜΩΣ, ΤΟ ΕΞΗΣ

ὅτι

ἡ Ἀρωματοποιία Α.Τ. ΠΙΒΕΡ, ἰδρυθεῖσα στὸ Παρίσι τῷ 1774, ἔχει πείρα 163 χρόνων στὶς πούδρες. Καὶ

ὅτι

μὲ τὴν πούδρα ΠΟΜΠΕΪΑ, ὁ ΠΙΒΕΡ μᾶς παρουσάζει μιὰ ποιότητα καλὴ, ἀνταξία μὲ τὶς παραδόσεις τῆς γαλλικῆς Ἀρωματοποιίας, ἀλλὰ καὶ ἀνταξία τῆς πελατείας τοῦ ΠΙΒΕΡ στὸν κόσμον ὁλόκληρον.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1937), 10.290.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Άγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θήρα	Μιτυλήνη
Αργίνιον	Ίθάκη	Ναύπακτος
Αγυιά	Ίστιαία (Ζηροχώριον)	Ναύπλιον
Αθήναι:	Ιωάννινα	Νιγρίτα
Υπ)μα, οδός Μητροπόλεως 9	Καβάλλα	Ξάνθη
» εν Καλλιθέα	Καλάβρυτα	Όρεστιάς
» εν Νέα Ίωνία	Καλάμαι	Παξοί
» εν Παγκρατίω	Καλαμπάκα	Παπάδος (Μυτιλήνης)
Αίγιον	Καρδίτσα	Πάτρα
Αλεξανδρούπολις	Καρλόβαση (Σάμου)	Πειραιεύς
Αλμυρός	Καρπενήσιον	Πλωμάριον (Μυτιλήνης)
Αμαλιάς	Καρναί ("Άγιον Όρος)	Πόρος
Αμύνταιον (Σόροβιτς)	Καστορία	Ποταμός
Αμφίκλεια	Κατερίνη	Πρέβεζα
Αμφισσα	Κέρκυρα	Πύλος
Άνδρος	Κιλκίς	Πύργος
Αργοστόλιον	Κοζάνη	Ρεθύμνη (Κρήτης)
Άργα	Κομοτινή	Σέριαι
Αταλάντη	Κόρινθος	Σητεία (Κρήτης)
Βέροια	Κύθηρα	Σικυννία (Κιάτον)
Βόλος	Κύμη	Σκιάθος
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σουφλίον
Γύθειον	Λαγκαδάς	Σπάρτη
Δημητσάνα	Λαμία	Σύρος
Διδημότειχον	Λάρισα	Τρίκαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Τρίπολις
Έδεσσα	Λευκάς	Φάρσαλα
Έλασσών	Λήμνος	Φλώρινα
Έλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμνήν Βαθέως (Σάμου)	Χαλκίς
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	Χανιά (Κρήτης)
Ηράκλειον (Κρήτης)	Μεσολόγγιον	Χίος
Θεσσαλονίκη	Μεσσήνη	
Θήβαι		

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εις όλας τας χώρας του Έξωτερικού

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ίδρυθείσα υπό της Έθνικης Τραπεζης της Ελλάδος, συμφώνως με τους νόμους της Πολιτείας της Νέας Υόρκης, προς εξυπηρέτησιν των εν Αμερικη Έλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000